

LASKUVARJOURHEILU

finnish magazine of Sport parachuting
mk 12:50 N:O 4 1985 vol 9. vuosikerta

SLK täytti 25 vuotta - ja lokakuinen iltahämärä muuttui juhlahumukseksi

Suomen suurin ja vanhin laskuvarjokerho täytti kuluvana vuonna mahtavat 25 vuotta. Syntymäpäiviään kerho vietti mullistavin ja hämmäntävien mietteiden. Edessä ovat suuret mullistukset kaluston ja koulutusohjelmien osalta, taustalla hämmäntävät pelot lentokentän kohtalosta ja taakse jää ennätysvuosi hyppymäärien kohdalla sekä mahtava kisamestitys maailmalla.

Juhlavuoden kunniaksi järjesti kerho juhlan Ravintola Harald'sissa jäsenistölle sekä hakukalle vieraille. Tämän lisäksi pidettiin paria päivää aikaisemmin 25-vuotisjuhla vastaanotto Ravintola Old Baker'sissa. Tähän tilaisuuteen oli kutsuttu nk. VIP-henkilöitä eri kerhon toimintaan vaikuttavista sidosryhmistä. Näin pystyttiin vahvistamaan hyviä suhteita, joita kerho on jo ennestään luonut. Samalla päästiin utelimaan asioista, joita epätoivona ja kuumeisena koko kerho odottaa.

10.10.1985 torstai
Ravintola Old Baker's. Kello 13.00. Vieraita opastamaan asettuivat Jara Paavilainen ja Riitta Raesmaa. Malja kädessä vastaanottamassa seisoivat Hallikaisen Kari, Salmisen Pentti ja Grönlundin Jari tukeaan Timo Kukkonen ja Timo Rantala. Valmiina 'keskustelemaan' olivat asettuneet Mimma Lehtovaara ja Mirku Paavilainen. Palotien Pekka taas oli seonnut lopullisesti tietokoneensa kanssa.

Tulijoille oli tarjolla malja, jonka jälkeen oli tarkoitus an-

tautua kahvipöydän tarjoamiin makuclämyksiin. Kahvin sijasta useimmat ottivat kuitenkin toisen maljan ja sen jälkeen kolmannen ja...

Ensimmäisen ilmaisen maljan haistoi herra ja rouva Oksanen. Tämän jälkeen alkoi vieraita tulla tasaiseen tahtiin. Johtokunnan jäsenten kämmenet alkoivat pikkukihliaa kipeytyä jatkuvasta käittelystä sekä päät joutuivat koetukselle, kun jokaisen vieraan kanssa piti erikseen kohottaa maljaa.

Suuri ilo oli huomata ns. vanhojen tekijöiden runsas läsnäolo paikalla. Sivukorvalla yritin kuunnella mitä mielenkiintoisimpia tarinoita ja muistelmia pöydästä, johon konkarit olivat kokoontuneet. Paikalle olivat saapuneet Kavo Laurila, Rasi, Ylinen, Kuusisto jne. jne.

Muista laskuvarjokerhoista ei ollut edes edustusta kuin TamL.K.:sta. Paikalle saapuivat myös edustustot Ilmailumuseosta, Hangon Ilmailukerhosta ja Ilmailunaiset ry:stä. Ja lahjo-

jen kasa alkoi kasvaa. Oy Malasjuomalta Taisto Palotie lahjoitti Tinatuopin kiertopalkinnoksi SLK:n tarkkuuskisojen oppilassarjan voittajalle. Lupasi vielä maksaa vuosittaiset kaiverruskustannuksetkin. Myös Radio Ykkönen oli tullut paikalle ja hetken päästä 91,1 MHz:n kuuntelijat kuulivatkin Karin äänen jylisevän pääkaupunkiseudulla. Lennonjohtopuoli oli vahvasti edustettuna. Paikalla oli Suomen Lennonjohtajayhdistyksen edustaja sekä Malmin että Helsinki-Vantaan lennonjohtajia puhumattaakaan kenttäpäälliköistä. Myös Suomen Ilmailuliiton ja Ilmailuhallituksen edustajat olivat runsaslukuisina paikalla. Vieraita oli tullut yhteensä 40.

Ohjelmaa maljojen ja kahvipöydän lisäksi oli myös Pekka Palotien diaesitys. Ohjelmaa kertoi SLK:n kuluneesta neljännesvuosisadasta ja täytyy myöntää, että se antoi siitä melko laajan ja hyvän käsityksen. Vieläkin ihmettelen, mistä Pekka on löytänyt niin vanhoja dioja. Diaohjelma esitettiin useamman kerran ja välillä pyöri videot, hyppyfilmejä tietenkin. Lopuksi vieraat saivat vielä kerhon 25-vuotisjuhlahajutuksen.

12.10.1985 lauantai

Ravintola Harald's. Kello 19.00. Jonoa oli päässyt jo syntymään. Jonossa näkyi niin uusia kuin vanhojakin tekijöitä. Ja hyvin näytti juttua riittävän. Tamperelaisien lisäksi oli mukana nyt myös vahva porilaisedustus. Yhteensä juhlijoita oli lähes 200. 50 mk:n uhrauksella pääsi sisään, sai paukun ja antimia seisovasta pöydästä, näki diashown ja videoita, sai tanssia, istua baarissa tai muuten vaan osallistua juhliintaan, eli SLK:laisittain juominkeihin.

Kaikki eivät juhlinnasta välittäneet, vaan näytti eräs päätäneen odotella ystäviään lepäämällä narikan vieressä pen-

Miekkä
Päivä

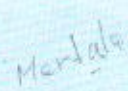
Amm
Kaukoliikunta

Ja alle kaim

Jatkuu sivulla 5

Sisältö:

SKL täytti 25 vuotta	2
Naisten sarjan mielekkyyden SM-kisoissa	3
Kerholuettelo	6
Kaluston hoidosta	7
Urheilun vaarat	8
Vaaratilanteet 1984 Suomessa	18
Parallukulttuuri ...	19
Utin tutkimus- raportti	22
Wanhat jutut	24

Kansikuva:
Matti Mertola lähdessä
näytöshypylle.
Kuva: Juha Sarkkinen

Naisten sarjan mielekkyys SM-kisoissa

Jämin konventionaalisten SM-kisojen aikana jätettiin Lukt:in kilpailukomitean puheenjohtaja Esa Huusarille paperi, jonka paikalla olleet naishyppääjät allekirjoittivat ja jota myös monet miespuoliset kilpahyppääjät allekirjoituksellaan tukivat.

Kysymyksessä oli aloite C-sarjan eli naisten sarjan poistamisesta SM-kisoista

Koska tämän aloitteen tarkoitus tuntuu menneen huonosti perille sekä monille vetoomusta tukeneille että sen vastaanottaneille miehille, on syytä lisätä perustella maamme naishyppääjien tuntemuksia tämän asian tiimoilta.

C-sarjan idea – suuren maailman malliin

C-sarjan perustamisella ja sen jälkeen naisten poistamisella yleisestä sarjasta lienee ollut asiaa ajaneiden mielissä pääasiassa kaksi tarkoitusta:

Ensinnäkin lisätä naispuolisten hyppääjien innostusta osallistua SM-kisoihin, kun sijoitukset naisten vähäisen lukumäärän ansiosta paranevat. Siten saataisiin mukaan lisää naishyppääjiä. Näin ei ole käynyt.

Toisaalta tarkoituksena oli estää naishyppääjiä voittamasta useita sarjoja (silloin kun vielä oli mahdollisuus kilpailla jopa kolmessa sarjassa yhtä aikaa: A, B ja C). Monet miespuoliset hyppääjät kokivat uhkana varsinkin sen, että nainen saattoi voittaa A-sarjan vielä silloinkin, kun naisilla jo oli oma sarja. Siispä sarjat erotettiin kokonaan.

Lyhyesti sanoen C-sarjan tarkoitus on suoda naisille mahdollisuudet päästä mitaleille, sillä he ovat niin huonoja hyppääjiä, etteivät menesty yleisessä sarjassa ja toisaalta estää naishyppääjiä voittamasta yleisessä sarjassa, sillä he ovatkin hyviä hyppääjiä...!?

C-sarja käytännössä

C-sarja on epäonnistunut yrityksessään lisätä naisten kilpailuinnostusta: eihän C-sarjaa kukaan vakavissaan voi pitää kilpailuna?

Mikäkö siinä sitten on pielessä?

1) Sarjan sisällä kilpailun mielekkyys on olematon kilpailijoiden vähyyden takia.

2) Mielekkyys on vielä vähäisempää kilpailijoiden suurien tasoerojen takia:

a) kokeneemmat hyppääjät vertaavat tuloksiaan joka tapauksessa vastaanavanlaisen kokemuksen omaaviin hyppääjiin yleisessä sarjassa

b) aloittelevat kokevat turhautumista kilpaillessaan tuhannen hypyn naisten kanssa.

Ei aloittelevalla naishyppääjällä ole parempia mahdollisuuksia mitaleille C-sarjassa kuin yleisessä sarjassakaan, kun jo kolmen vähänkin kokeneemman naishyppääjän osallistuminen tekee sellaiset kuvitelmat turhiksi (jos niitä ylipäänsä siinä vaiheessa on). Aloittelevan naishyppääjän on paljon mielekkäämpää hypätä yleisessä B-sarjassa, jossa hän voi kilpailla samantasoisten hyppääjien kanssa.

Vastaavasti pitemmälle ehtineen naishyppääjän on mielekkäämpää 500 hypyn rajan jälkeen kilpailla A-sarjassa.

3) Sitä paitsi on muistettava, että vuoden aikana muissa kansallisissa kisoissa kuin SM-kisoissa naiset joka tapauksessa kilpailevat yleisessä sarjassa. Ne, jotka vuoden aikana aktiivisesti kiertävät monia kisoja, kilpailevat yhdessä tuttujen kaverien kanssa kaikessa sovussa ja yhteishengessä. – Siten yhtäkkiä SM-kisoissa naiset ovat kilpailusta ulkona.

C-sarjan mitalit on käytännössä jaettu jo ennen kisaa.

Jatkoa
pääkirjoitukseen
sivulla 27

LASKUVARJOURHEILU

Julkaisija: Suomen Laskuvarjokerho Ry, Helsinki-Malmi Lentoasema, 00700 Helsinki. Puh. Tel. (90) 378 827.

Päätöimittaja: Jorma Öster, Suursuontie 21, SF-00630 Helsinki. Puh. Tel. (90) 740 021.

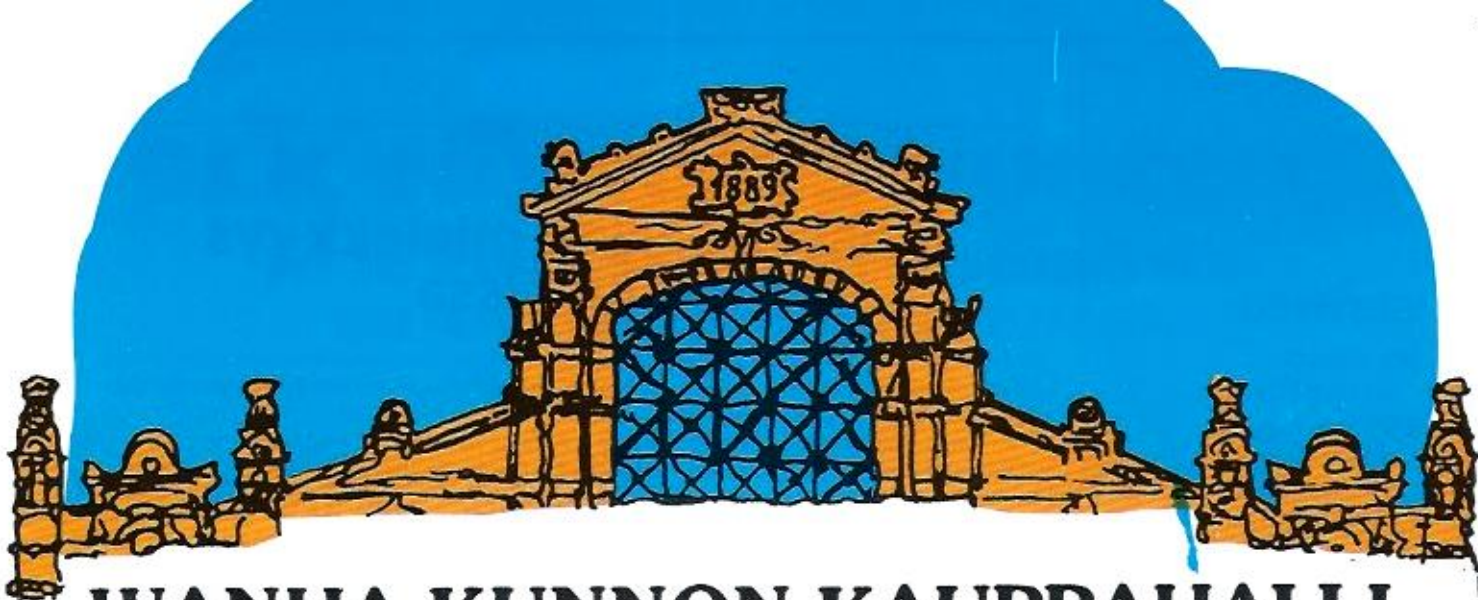
Toimituksen osoite, Editorial Adress: Laskuvarjourheilu, Helsinki-Malmi Lentoasema, SF-00700 Helsinki.

PS-tili No 427 602-1

Irtonumero: 12,50 mk. Tilaushinta: 50,00 mk. Neljä numeroa vuodessa.

Ilmoitukset: Tilinurkka Ky. Taitto: Heikki Sakari. Erottelut ja asemointi: Neliaseointi Oy

Painopaikka: Saarijärven Offset Ky.

WANHA KUNNON KAUPPAHALLI

DEN GAMLA GODA SALUHALLEN

Heikkilän Makkaraliike Oy
Mustaa makkaraa ja maitojauheettomia leikkeleitä
Puh. 628 953

Haka-Herkku
Teetä, mausteita, makeisia
Puh. 666 555

I. Wikström
Saunapalvatun lihan erikoisliike
Puh. 625 530

Taskuleipä
Ruoka-annoksia, Kebab, Falafel, Salaattia
Puh. 665 580

T:mi A.H. Nyman
Lemmikkieläinten ruokakauppa
Puh. 632 369

B. Baarman
Lihatuotteita
Puh. 666 628

D. Salminen
Erikoisuutena filet ja saunapalvattu kinkku
Puh. 627 848

T. Söderholm
Lihatuotteita
Puh. 627 090

Café Eromanga
Hyvää kahvia, tuoretta pullaa, piirakoita ym.
Puh. 666 172

S. Wikström
Erikoisjuustoja ym.
puh. 628 682

S. Pellinen
Leikkeleitä, piirakoita, kotim. hunajaa ym.
Puh. 655 338

H. Halme
Kukkia
Puh. 631 227

T:mi P. Heinonen F:ma
Tuoretta ja palvattua lihaa
Puh. 627 553

H. Hautala
Hedelmiä ja vihanneksia
Puh. 655 727

M. Salmela
Voi- ja juustokauppa
Puh. 627 323

A. Granlund
Vanhanajan lihakauppa
Puh. 664 730

SKL 25 vuotta jatkuu

killä. Viiden uhratun tunnin jälkeen sitten kärsivällisyys palkittiinkin ja 50 mk maksanut tapasikin juhlista palaavat ystävänsä. Juhlien luonnetta kuvaa hyvin esimerkiksi hävinnyt kauluspaita ja narikkaan unohtettu takki.

Pekka Ora, Veikko Rissanen, Jaakko Grönlund, Matti Nurmi ja Pentti Salminen palkittiin kerhon puolesta. Lähempiä syitä henkilövalintoihin tuskin tarvinnut selitellä. Juhlissa oli myös kaupan 25-vuotisjuhlajulkaisu, monivärinen ja kovakantinen upea teos, josta kiitos Pentti Salmiselle. Julkaisu on edelleenkin myynnissä ja siitä kiinnostuneet ottanevat yhteyttä SLK:hon.

koilleen ei ole juututtu. Henki on kuitenkin pysynyt samana riippumatta jäsenmäärän jatkuvasta kasvusta. Ylitsepääsemättömiä ongelmia ei ole kuitenkaan tullut vastaan. Ennätyksiä on rikottu jatkuvasti ja kilpailumenestystä on ollut.

Edessä on seuraava neljännesvuosisata. Kehitys tulee jatkumaan hurjaa vauhtia. Aivan piakkoin joudumme uusimaan kalustomme kokonaan. Banaanilukut ja pallovarjot tullaan unohtamaan. Konekapasiteettia tullaan tarvitsemaan lisää jäsenistön jatkuvasti kasvassa ja samalla tarvitsemme myös lisää koulutus-, pakkaus-, säilytys ja ajanviettoilaa. Epätieto lentokentästä kalvaa

SLK nyt

Tämä neljännesvuosisata päättyi juhlien. Syitäkin juhlimiseen on kertynyt. Kehitys on kulkenut koko ajan eteenpäin, pai-

jne. Toivottavasti nämä eivät ole ongelmia joista ei yli pääse. Ongelmien voittamiseen tarvitaan aktiivista jäsenistöä ja vastuuntuntoista sekä osaavaa toi-

mihenkilöstöä että johtokuntaa.

Ja ennen kaikkea miellyttävää ilmapiiriä sekä hyvää henkeä. Toivottavasti meillä on ai-

hetta juhlia seuraavankin neljännesvuosisadan jälkeen.

Uskon näin olevan.

Kirjoittanut Timo Rantala

LASKUVARJOTOIMINTAA HARRASTAVAT KERHOT PARACHUTING CLUBS IN FINLAND

	Yhteyshenkilö Contact person	puhelin telephone	
		t = work	
		k = home	
		kerho = club	
Hallin Lentokerho , Reijo Suutarinen Ristontie 4, 35600 HALLI	Reijo Suutarinen	942-82 112	t
		942-82 112	k
Imatran Ilmailukerho , Rauno Härkönen E.tivakoivunkj. 1, 55800 IMATRA	Rauno Härkönen	954-292 6211	t
		954-41 876	k
	kerho	954-37 393	
Imatran Ilmailukerho , Pekka Kivinen Juurakkokatu 4 F as 36, 53810 LAPPEENRANTA	Pekka Kivinen	953-29 110	k
Jyväskylän Laskuvarjokerho PL 462 40101 JYVÄSKYLÄ	Tuure Helo	941-751 365	t
		941-614 744	k
	kerho	941-753 206	
Kainuun Laskuvarjokerho , Heikki Punju 87850 PALTANIEMI	Heikki Punju	986-28 654	t
		986-475 255	k
Kanta-Hämeen Laskuvarjourheilijat Lahdensivunt. 41 C 4, 13100 HÄMEENLINNA	Juha Lampela	917-207 353	t
		917-28 038	k
Kuopion Ilmailuyhdistys , Laskuvarjojaosto, Karlsto, rak. 49 B 8, 70900 TOIVALA	Risto Salonen	971-451 095/978	t
		971-451 095/978	t
Kärsämäen Nuorisoilmailijat , Helge Luttinen JL 48, 86710 KÄRSÄMÄKI	Helge Luttinen	984-61 679	k
Lahden Laskuvarjokerho , Risto Koivisto Erämiehent. 10, 15870 SALPAKANGAS	Risto Koivisto	918-803 525	t
		918-803 941	k
Napapiirin Laskuvarjourheilijat PL 70, 96101 ROVANIEMI	Leena Nuolimäki	960-61 876	t
		960-193 956	k
Oulun Laskuvarjokerho , PL 307 90101 OULU	Mikko Närhi	981-225 000	t
		981-510 048	k
	kerho	981-482 750	
Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijat , Mauno Sorsa, 35 P, 80790 KONTIORANTA	Mauno Sorsa	973-7381/287	t
		973-73 574	k
Perämeren Ilmailuyhdistys , Seppo Vallo Oravaisenk. 20, 95400 TORNIO	Seppo Vallo	980-814 598	t
		980-41 719	k
Satakunnan Laskuvarjourheilijat PL 101 28101 PORI	Markku Pihlava	939-12 447	t
		939-24 987	k
	kerho	939-35 790	
Satakunnan Laskuvarjourheilijat Rauman jaosto, Teollisuusk. 7 A 67, 26100 RAUMA	Juhani Soininen	938-221 373	k
Suomen Laskuvarjokerho Hki-Malmin lentoasema 00700 HELSINKI	Mirja Paavilainen	090-343 2155	t
		090-321 670	k
	kerho	090-378 827	
Tampereen Laskuvarjokerho PL 142 33101 TAMPERE	Jaakko Lautanen	931-653 322/2125	t
		931-655 548	k
	kerho	931-655 126	
Turun Laskuvarjourheilijat , Martti Vieru Kaskenk. 17 B 37 20700 TURKU	Martti Vieru	921-337 822	t
		921-26 474	k
	kerho	921-388 262	
Utin Laskuvarjokerho PL 44 45101 KOUVOLA	Jukka Mäki-Kuhna	952-43 020/351	t
		952-42 530	k
	kerho	951-84 539	
Vaasan Laskuvarjokerho PL 337, 65101 VAASA	Klaus Berg	961-268 122	t
		961-155 177	k

MUITA HYÖDYLLISIÄ OSOITTEITA OTHER USEFUL ADDRESSES

Ilmailuhallitus , Markku Hiedanpää PL 50, 01531 VANTAA	National Board of Aviation	090-82 921	t
	suora	090-829 2939	t
Instrumentointi Oy Sarankulmankatu 20, 33900 TAMPERE	Instrument loft (e.g. AOD's)	931-653 400	
Laskuvarjojääkärikoulu PL 5, 45411 UTTI	Paratroopers School	951-84 581	
Laskuvarjomyynti ja huolto Tuure Helo, Elementtitie. 6, 41160 TIKKAKOSKI	Parachute loft	941-751 365	t
		941-614 744	k
Oulun Lentävä VPK, PPA 2, Vesala 91300 YLIKIIHINKI	Hannu Honka	981-78 350	t
Para-Shop , Mauri Rajala Kamajankuja 4 A 4, 36240 NATTARI	Parachute dealer	931-645 599	t
Suomen Ilmailuliitto , Eero Suomalainen Helsinki-Malmin lentoasema, 00700 HELSINKI	National Coach	090-378 055	
Suomen Laskuvarjo Oy , Jorma Öster Suursuont. 21, 00630 HELSINKI	Parachute dealer	90-740 021	
Suomen Urheiluilmailuopisto 12820 RÄYSKÄLÄ	Jukka Salokannel	914-42 870	t
		914-42 814	t

Mietelmiä kesäajalta kaluston hoidosta

Olen tässä -85 kevään ja kesän kuluessa miettinyt hyppääjien tapaa säilyttää, huoltaa ja pakata omia varjojaan. Yleensä mietteet nousevat mieleen silloin kun alkaa jotku kilpailut kun varjo on tarkastamatta, joltain on rikki ja se olisi saattava kuntoon ennen kilpailua, ja omistaja mielestä se on pikku juttu korjata.

Otetaan esimerkiksi: sst:n viilekkeiden suojaläppien tarrat; jotta ne voi vaihtaa ja ommella kunnolla, on varavarjo poistettava repusta ompelun helpottamiseksi ja kun tarrat on ommeltu, sanotaa pakkaatko varavarjon. Aikaa tähän työhön menee arviolta 2 t varavarjon pakkaus mukaan luettuna, joten kysymys ei ole mistään pikkuremontista vaikka siltä tuntuu.

Toinen ajatus on se kun jotku vaan hyppäävät vaikka kalusto näyttää hajoavan käsiin, ohjauspunokset, bodit ja purjerenkaat. Olisi huomattavasti turvallisempaa helpompaa ja nopeampaa korjata jos hyppääjät toisivat korjattavaksi sitä mukaa kun huomaavat

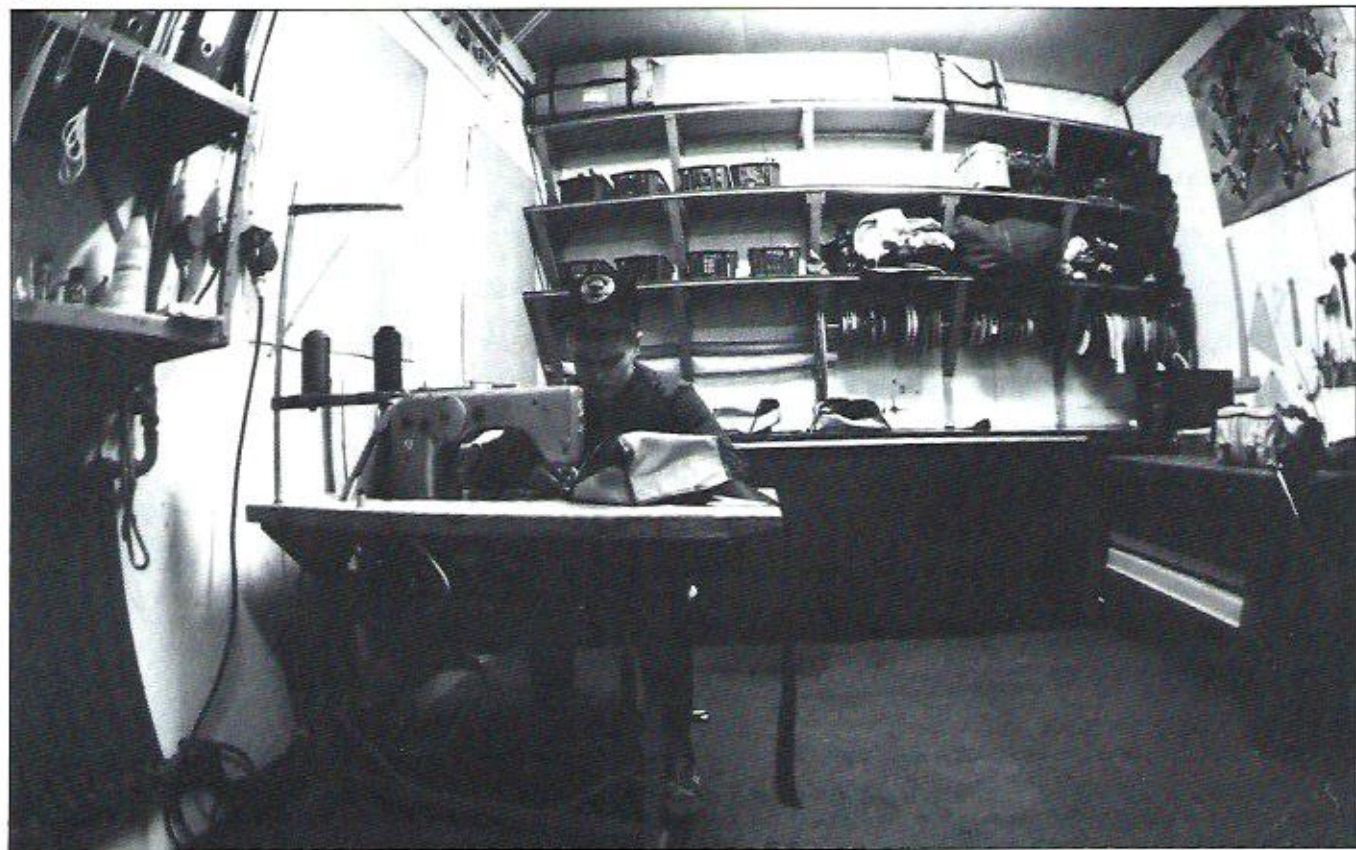
korjattavia kohteita, eikä niin että vuosi hypätään kesti tai ei ja on paljon korjattavaa.

Usein ohjauspunosvika johdetaan vain siitä, että on kulu- neet purjerenkaat sliderissä. Pegasuksen omistajia kehoitan tarkastamaan kuvuistaan keskitunneliin kiinnitetyt B-ryhmän punokset koska on havaittu kuvun repeävän tästä kohdin.

Useimmat pikkuviat löytyvät kyllä itse pakkausvaiheessa ja kun on tällaisesta lajista kysymys ei kannata jättää, että se on vain pikkuvika ja kun on monta pikkuvikaa niin sattumien kautta siitä voi tulla vaikka yksi iso vika.

Kun varjo pakataan huolella silloin säästetään kalustoa. Tarkkailkaa varusteitanne aina pakkauksen yhteydessä ja kertokaa kalustoa koskevat murheet kalustomestareille.

Hyviä hyppelejä
KM Jussi

URHEILUN VAARAT

Usa:n onnettomuudet '84

Vaikka vuonna 1984 kuolemaan johtaneita tapauksia USA:ssa oli suhteellisen vähän, on meidän kuitenkin muistettava että "kaikki kuolemantapaukset ja loukkaantumiset ovat estettävissä". Laskuvarjourheilussa, siinä missä muissakin lajeissa, tavoitteena pitäisi olla nolla onnettomuutta. Tämä tavoite on myös saavutettavissa.

Tämä mielessä voimme katsoa vuotuisista onnettomuusraporttia. Ei pelkästään kuluneen vuoden tapahtumarekisterinä, vaan myös mahdollisuutena kartoittaa ongelma-alueet (vaarat). Raportit kertovat yksityiskohtaisesti yksittäisistä onnettomuuksista. Vuotuisesta raportista saamme taas tuoreen läpileikkauksen esille tulleiden ongelma-alueiden kehityssuunnista.

Tapahtuneista onnettomuuksista voimme ottaa itse oppia sekä niiden perusteella auttaa itseämme ja muita ylläpitämään turvallisia toimintatapoja ja asenteita. Vuotuiset onnettomuusraportit ovat osa laskuvarjohyppääjän koulutusohjelmaa.

Tämä artikkeli tutkii muutamia pääasiallisia onnettomuusalueita. Jokaista aluetta käsiteltäessä otetaan esiin -84 tapahtuneita erikoisia esimerkkejä ja tehdään asiasta muutamia havaintoja. Lopussa yritän vetää asioista johtopäätöksiä ja tarkastella vielä muutamia turvallisuusnäkökohtia.

Tutkittavat alueet ovat: yhteentörmäykset, ei lainkaan vetoa tai matalallaveto, vajaa-toiminnat, varavarjo-ongelmat, alastulo-ongelmat sekä

muut. Suluissa oleva luku esittää ko. alueen osuutta vuoden kaikista tapauksista.

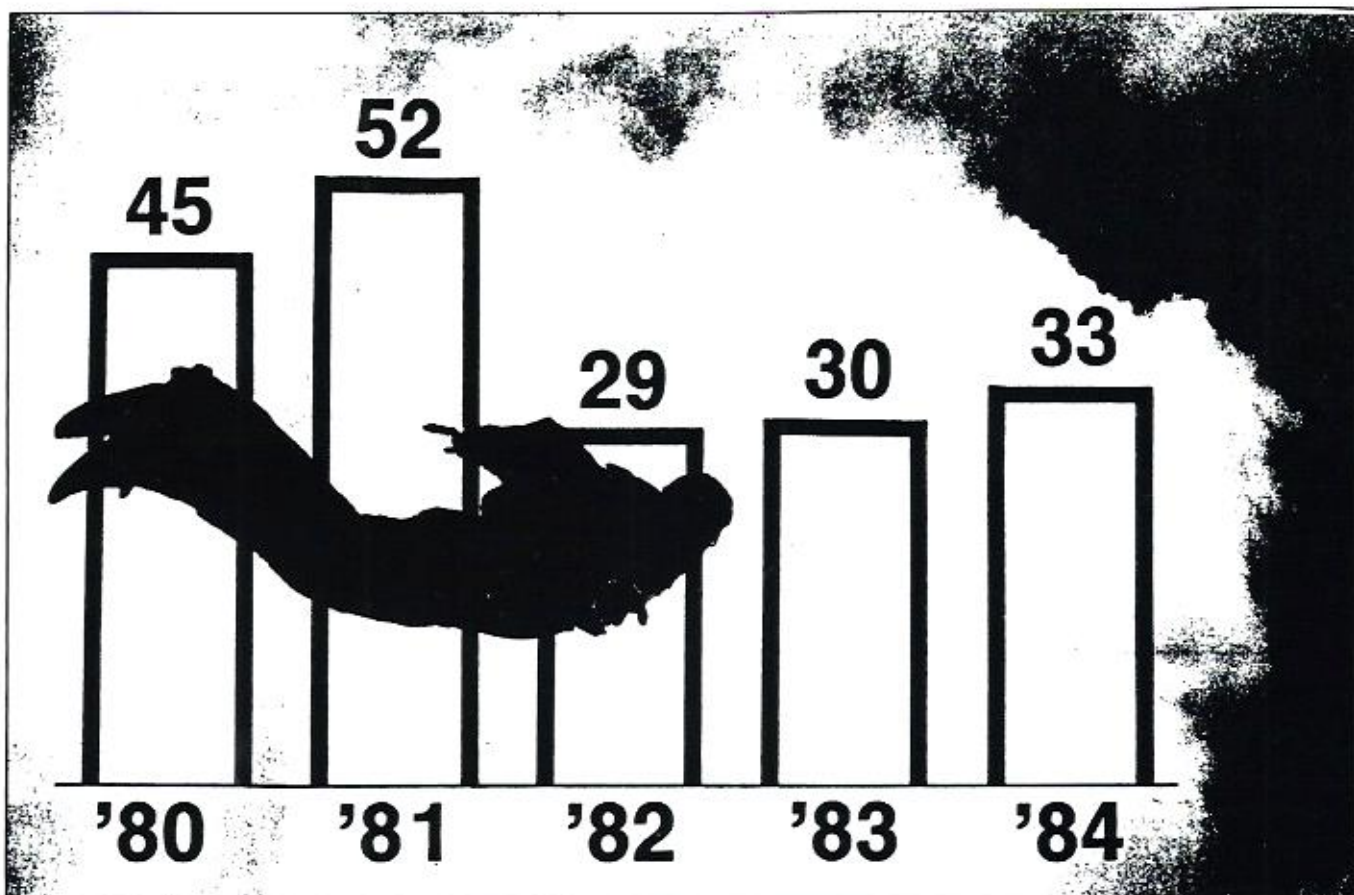
Yhteentörmäykset (8,5 %)

Kolme hyppääjää kuoli yhteentörmäyksissä vuonna 1984. Kaikki olivat suhteellisen kokeneita, noin 300 — 400 hypänneitä.

- Yksi kuoli 19-RW hypyllä vapaapudotuksessa tapahtuneessa törmäyksessä. Hyppääjä törmäsi toiseen, jota hän ei ilmeisesti nähnyt, niin suurella voimalla että toisen jalka murtui. Hänen nähtiin putoavan rennossa selkästabiilissa maahan asti. Hyppääjä käytti pehmeää kypärää.
- 20-RW hypyn päätteeksi avauksessa kaksi hyppääjää

törmäsivät toisiinsa ja heidän varjonsa sotkeutuivat keskenään. Hypyllä kuollut teki kuvunpäästön mutta jäi kuitenkin jumiin toisen hyppääjän punoksiin. Toinen teki nyt kuvun päästön ja avasi varavarjon. Päävarjoon sotkuun jäänyt hyppääjä putosi varavarjon päälle. Noin 60 metrissä pääsi hän irti varavarjon päältä mutta oli liian matalalla ehtiäkseen enää avata omaa varavarjoaan.

- Kaksi hyppääjää törmäsivät toisiinsa kuvun varassa finaalin aikana n. 20 — 25 metrissä. Kuvat tukahtuivat. Toisen hyppääjän kupu täyttyi uudelleen ja hän selvisi vain venähtäneellä nilkalla. Toisen kupu ei täyttynyt ennen maata. Hän sai lukuisia sisäisiä vammoja ja

Pylväsdiagrammi näyttää USA:ssa hyppyonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärän viideltä viimeiseltä vuodelta. Vuoden 1984 lukuun 33, voi vielä lisätä kaksi amerikkalaista hyppääjää. Toinen heistä kuoli Panamassa ja toinen Koreassa. Artikkelissa käsitellään myös heitä.

kuoli niihin sairaalassa.

Ei vetoa/matalalla vedot (20 %)

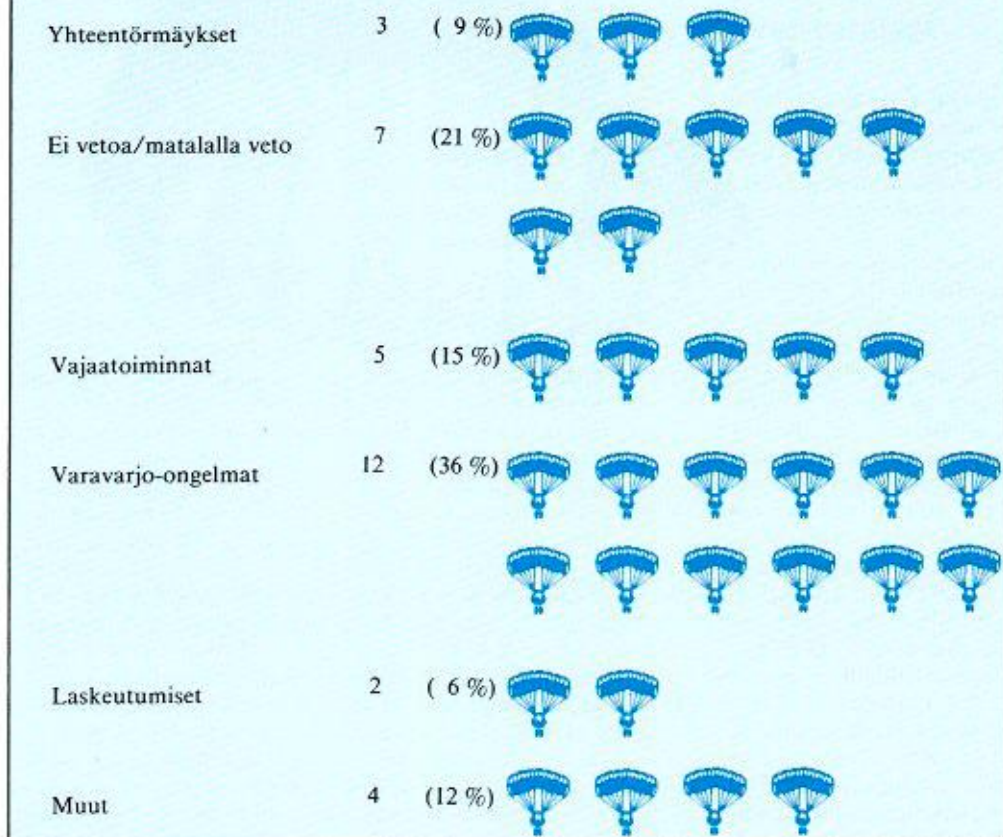
Tällä sektorilla kuoli vuonna -84 yhteensä 7 hyppääjää. Kahdessa tapauksessa varavarjoa käytettiin, mutta liian matalalla. Viidessä tapauksessa mitään ei käytetty. (Yhdessä näistä saattoi olla ongelmia varusteissa itsessään.) Siitä huolimatta että melkein kaikissa tapauksissa käytettiin outoja varusteita, usein kysymyksessä oli vielä kokematon henkilö, niin viidessä tapauksessa seitsemästä tehtiin RW:tä. Kaksi muuta olivat oppilaita.

Tämä onnettomuusalue on aina hieman vaikeaa ymmärtää. Kuitenkin niistä löytyy joitain yhteisiä tekijöitä. Kaksi oppilaista oli vapaapudotusoppilaita. Kaikki olivat suhteellisen kokemattomia hyppääjiä (keskiarvo n. 60 hyppyä). Neljällä hyppääjällä oli lainavarusteet. Kolmella oli ollut taukoa. Kokemattomuus, lainatut varusteet ja rahan tms. takia pidetty tauko esiintyvät tekijöinä näissä tragedioissa.

Jotkut tapahtumat aivan viime vuosina ovat kertoneet meille paljon ei vetoa -onnettomuuksista. Esimerkiksi yhdellä AFF-hypyllä oppilas menetti tajuntansa vapaan aikana. (AFF-kouluttaja hoiti tilanteen ilman ongelmia.) Sama tapahtui myös yhdellä tandem-hypyllä (taas ilman ongelmia). Vuonna -83 pakkolaukaisuoppilas sai kuolettavan aivopullistuman kävellessään takaisin kerholle hypyn jälkeen. Kokenut hyppääjä, jolla oli useita ongelmia itsensä ja poliisin jne. kanssa, liukui RW:n purkamisen jälkeen maahan asti. Jos mikä tahansa näistä hypyistä olisivat olleet normaaleja hyppyä, ilman kouluttajia tai taustatietoja hyppääjistä, olisi ne laskettu selvittämättömiksi ei vetoa -tapauksiksi.

Tyypillinen vuoden -84 ei vetoa -tapaus oli hyppääjä, jolla oli yli viiden vuoden aikana 58 hyppyä. Hän ahluksi ostaa varusteet ja kokeili erilaisia malleja. Hypätessään varusteilla, joissa oli outo aukaisusysteemi (kädestä päästettävä), hän oli ilmeisesti kykenemätön aukaisemaan päävarjoaan. Tämän jälkeen hän oli

1984 onnettomuudet tyypeittäin

vetänyt kuvunpäästökahvasta ja on luultavasti vetänyt vielä varavarjon kahvasta juuri ennen maahan iskeytymistä.

Useissa muissakin tapauksissa on tapahtunut melkein samoin. Kaksi mainitsemisen arvoista erikoista tapausta on kuitenkin sattunut:

- Naispuolisella 19 hypyn vapaapudotusoppilaalla oli uusi päävarjon reppu, jossa oli pinnit ja metallikartiot. Reppu oli liian tiukka ja hän ei jaksanut vetää sitä auki. Myöhemässä testissä todettiin päävarjon kahvan vetoon tarvittu 50 paunan vetovoiman. Ilmeisesti rinnalla olevaa varavarjon kahvaa vetäessään oli hyppääjä vetänyt pää/varavarjon välisestä pakkolaukaisuhinnasta aiheuttaen vaurioita AAD:lle (vrt. FXC), joka ei toiminut. Varavarjon kahvaan olisi tarvittu 14 paunan vetovoima, ja näin ollen hän ei olisi koskaan voinut käyttää kumpaakaan varjoa.
- Toisella oppilaalla oli rinta-

hihna pujotettu päävarjon kahvan läpi. Jostain kumman syystä oppilas ei käyttänyt varavarjoa ennen kuin liian myöhään. Oppilaan varusteissa ei ollut FXC:tä.

Seuraavat kaksi aluetta ovat tapauksista, joissa hyppääjällä on ollut ongelmia varusteissa. Alue nimeltä "vajaatoiminnot" käsittää tapauksia, joissa hyppääjä on toiminut jotenkin muuten kuin päästämällä kuvun irti. Toinen alue nimeltä "varavarjo-ongelmat" käsittää tapauksia, joissa on tehty kuvunpäästö, mutta varavarjon käytössä on ollut joitain ongelmia. Viime vuonna, niin kuin kaikkina muinakin, nämä kaksi aluetta yhdessä muodostavat onnettomuuskisien enemmistön (51 % vuonna -84).

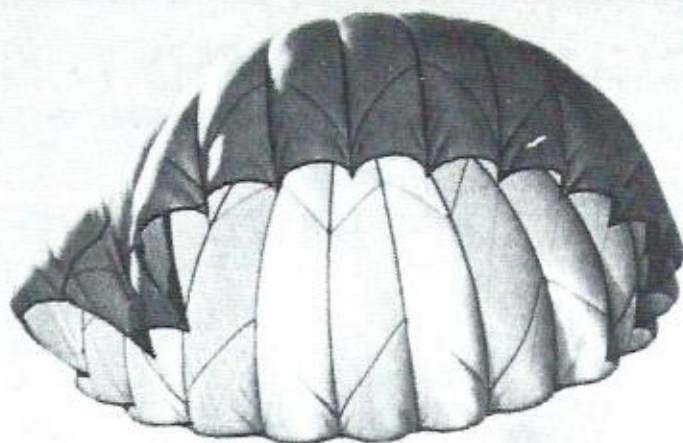
Vajaatoiminnot (14 %)

Viime vuonna viiden hyppääjän elämä päättyi vajaatoimintaan, jolle ei tehty mitään tai tehtiin jotain väärää. Yksi

kuoli vedettyään varavarjon kahvasta ilman oikeaan aikaan tapahtunutta kuvun päästöä, yhdellä oli pää- ja varavarjo keskenään sotkussa ja kaksi toimi väärin totaalisen vajaatoiminnan sattuessa:

- Naispuolisella 78 hypyn hyppääjällä oli patjapäävarjossaan pyörivä vajaatoiminta. Hänen kehityksensä laskuvarjoourheilussa oli ollut hidasta; kahden vuoden kuluessa hänellä oli ollut useita erilaisia vaaratilanteita. Nyt hänellä kesti noin 600 metriä yrittäessään korjata päävarjon vajaatoimintaa. Varavarjon kahvasta hän veti n. 300 metrissä (ilman kuvun päästöä). Varavarjo ei täytynyt. Kuvun päästön hän suoritti lopultakin noin 3 metrissä.
- Oppilas teki toisella hypyllään uloshypystä suoraan takavoltin ja sotkeutui T-10 merkiseen pääkupuun. Kupu ei kantanut lainkaan ja putoamisvauhti oli näin

Jatkuu seuraavalla aukeamalla

Ongelmat varavarjon kanssa edustivat yli kolmannesta kaikista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista. Yhdeksän 12:sta hyppääjästä teki kuvunpäästön, mutta ei vetänyt varavarjoa lainkaan tai veti, mutta liian matalalla. Neljällä muulla oli pää- ja varavarjo sotkeentunut keskenään.

ollen kova. Hän veti viilekkeitä aina 60 metriin saakka, ennenkuin käytti varavarjoa, joka ei ehtinyt toimia.

- Kokenut (316) hyppääjä hyppäsi lainavarusteilla, joilla hän oli hypännyt jo noin tusinan verran ennenkin. Hänen päävarjonsa lähti repusta apuvarjon ollessa kuitenkin pussissaan, aiheuttaen hevosenkenkä-vajaatoiminnan. 10 sekunnin ajan yritti hän selvittää vajaatoimintaa ja noin 300 m:ssä hän veti suoraan varavarjon kahvasta. Hänen omista varusteistaan on yhdistetty varavarjon ja kuvunpäästön kahva mutta näissä lainavarusteissa ne olivat erilleen. Varavarjo sotkeutui päävarjon kanssa eikä avautunut lainkaan.
- Kahdessa erillisessä tapauksessa hyppääjillä (toisella 20 ja toisella 52 hyppyä) jäi podi kiinni ja toisella apuvarjo hinautui perässä. Kummatkin toimivat samalla tavalla, eli yrittivät saada päävarjoa toimimaan ilman että olisivat käyttäneet varavarjoa. Hyppääjällä, jolla jäi podi kiinni, oli kysymyksessä ensimmäinen patjahyppy. Hän sai lopulta kupunsa auki, mutta siinä oli useita kierteitä ja slider ei ikinä tullut alas. Apuvarjo hinauksessa (pinni kiinni) tapahtui henkilölle, jolla oli 52 hyppyä 20 vuodessa. Lisäksi hän hyppäsi uusilla varusteilla.

Varavarjo-ongelmat (37 %)

13 hyppääjää teki kuvunpäästön vajaatoiminnan johdosta ja heillä oli joitain ongelmia varavarjon käytössä. Viisi ei käyttänyt varavarjoa lainkaan, kolme käytti liian matalalla, neljä sotkeutui varavarjoon kuvunpäästön jälkeen ja yhdellä oli vajaatoiminta varavarjossa. Tässä muutamia tilanteita sarjasta "ei vetoa kuvunpäästön jälkeen":

- Kokenut hyppääjä teki kuvunpäästön kun aukaisussa toinen "connector link" lenkki viilekkeen ja punosten välillä) lähti irti. On hyvin tärkeää tarkistaa pakkausten yhteydessä, että lenkissä oleva kiinnitysrenas on kiinni. Renkaan pitää olla hieman tiukemmalla

kuin mitä sormilla saa.

"13 hyppääjää teki kuvunpäästön vajaatoiminnan johdosta ja heillä oli ongelmia..."

Viisi ei käyttänyt varavarjoa lainkaan...

Kolme käytti liian matalalla..."

• Toinen hyvin kokenut hyppääjä teki kuvunpäästön hitaasti pyörivästä patjavarjostaan. Varavarjon kahva oli kuitenkin irronnut ja tarpeeksi pitkän vajerin johdosta se oli selkäpuolella, josta hän ei sitä löytänyt.

• Oppilas, jolla on ollut paljon stabiilivaikkeitä, oli mukana 4-RW hypyllä. Aukaisun hän teki epästabiilissa asennossa. Hänellä oli hieman stabilisaattorit sotkussa varjossa (PC). Kuvunpäästön hän suoritti 60 metrissä, eikä ehtinyt käyttää varavarjoa.

• Kokeneella hyppääjällä oli muutettu varusteissa oleva SOS-systeemi (samalla vedolla kuvunpäästö ja varavarjo) siten, että kummatkin toiminnot tarvitsivat oman vedon. Hyppääjä teki kuvunpäästön vajaatoimisesta päävarjosta, mutta ei ilmeisesti tehnyt mitään aukaisutakseen varavarjon. Hyppääjän oletetaan luulleen yhden vedon riittävän. Muistakaa tutustua varusteisiin joilla hyppäätte, sekä muistakaa harjoitella niillä jotta ne tulisivat tutuiksi.

Seuraavana ryhmänä on pää- ja varavarjon sotkeutu-

miset keskenään. Vuonna 1984 näitä tapauksia oli neljä, vaikka ne ovat yleensä olleet hyvin harvinaisia. Kolme näistä neljästä olivat oppilaita. Kaikilla kolmella oli huono uloshyppy tai epästabiili aukaisuasento. Seurauksena oli, että he sotkeutuivat päävarjoihinsa. Yhdistetyn kuvunpäästö/varavarjo-kahvan vedon jälkeen heidän päävarjonsa jäivät sotkuun vartaloihin ja sotkeutuivat myös aukaisuvaiheessa olevaan varavarjoon.

Tämän ryhmän neljä hyppääjää oli kokenut (n. 500 hyppyä) hyppääjä. Hänellä oli patjassaan vajaatoiminta joka pyöri. Hän luultavasti veti ensin varavarjon kahvasta ja vasta sen jälkeen teki kuvunpäästön. Varavarjon aputatti sotkeutui päävarjoon. Tämä oli hyppääjän ensimmäinen vajaatoimintatapaus.

Paras tapa kuvunpäästötapauksissa olisi ensin laittaa kädet valmiiksi kahvoille. Tämä estää sen, että ne eivät häviä kuvunpäästön jälkeen vapaassa pudotuksessa. Kahvojen vetojärjestystä pitää harjoitella niin paljon että se tulee automaattiseksi.

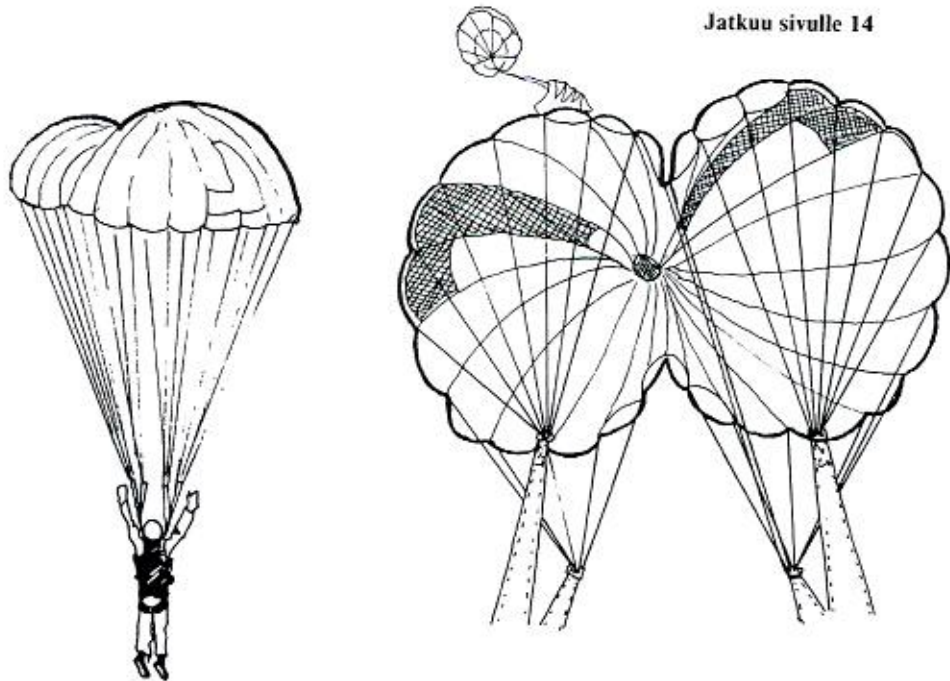
- Viimeinen onnettomuus varavarjo-ongelma luokassa oli oppilaalla jolla päävarjo jäi sukkaan toisella hypyllä. Hän teki kuvunpäästön ja käytti vatsalle sijoitettua aputatilla varustettua varavarjoa. Varavarjo laukesi toiselle puolelle päätä ja

aputatti toiselle. Punokset kiertyivät niskan ympärille. Hän yritti selvittää sotkua aina maahan iskeytymiseen asti.

Laskeutumiset (8,5 %)

Kolme hyppääjää menetti hengen laskeutumismammoihin vuonna -84. Kaikki onnettomuudet tapahtuivat äärimmäisen erilaisissa olosuhteissa.

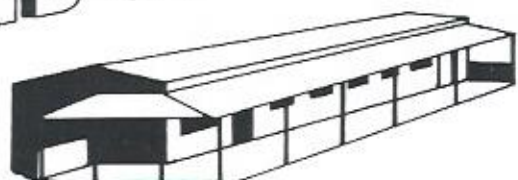
- Kesken normaalin hypypäivän yli 700 hyppääjää joutui yllättävän ja ennustamattoman sään muutoksen uhriksi. Tuuli muuttui yllättäen kovaksi ja puuskaiseksi ja turbulenssia esiintyi paljon. Hän ja eräs toinen hyppääjä olivat samaan aikaan ilmassa. Kuvun hallinta näytti olevan hyvin vaikeaa. Hän laskeutui jyrkässä käännoksessä; kupu osui maahan ennen hyppääjää. Hän kuoli sairaalassa. Toisella hyppääjällä oli kova alastulo ja hän laahautui päävarjon perässä pitkään, mutta selvisi suuressa vammoista. Tällaisissa sääolosuhteissa laskeutuessa täytyy käyttää 25 - 50 %:n jarruja, etsiä pehmeä alastuloalue ja yrittää pitää kupu käsiteltävissä.
- Ei kovin kokenut hyppääjä oli mukana kuuden hengen yöhypyllä tarkoituksena tehdä CRW:tä (6-stack). Hän oli tornin ylimpänä 5-putkisella varjollaan. Häntä oli

Jatkuu sivulle 14

Z-HILLS THE LEGEND CONTINUES...

Z-Hills schedule of events
 1985
 1986

17th. annual Turkey meet - Nov 21 - Dec 1
 Christmas boogie - Dec 14 - Jan 5
 21st. annual Easter boogie - Mar 21 - Mar 28

Introducing "THE STORE" 813-783-2932 Full line of parachute equipment & accessories in stock • Michigan suits • Tony suits • Ocean Pacific shirts & shorts • T-Shirts • Kodak film & suntan lotion • Bathroom accessories

Bunkhouse • Showers • Camping • Snack bar
 Game room and "THE STORE" on dz.
 A new addition - a 40' x 60' Covered Packing area.

INSTRUCTION GIVEN ON DZ:
 RW instruction (1 on 1, team coaching, large formations) CRW • Accelerated freefall • Static line • All student jumps are on **SQUARE PARACHUTES**.
VIDEO AVAILABLE

Aircraft based at Z-Hills fulltime - Southern Cross DC3 & a C185

METHOD OF PAYMENT: Cash, Travelers Check, Credit Cards - Mastercard, Visa, American Express

MOTELS

BEST WESTERN	Z-HILLS	(813)782-5527
TWILITE	"	(813)782-9845
HOLIDAY INN	PLANT CITY	1-800-465-3329
DAYS INN	"	1-800-325-2525
MOTOR HOME RENTALS		(813)961-3583
		(813)858-4455

This is the only DZ in the world where a DC3 will fly every day during the season

ZEPHYRHILLS PARACHUTE CENTER
 P.O. Box 1101, Zephyrhills, Fla. 34283

(813)788 5591

PHANTOM™

BY NATIONAL

The World's Most Popular Round Reserve

The Phantom reserves offer the latest in high quality, state of the art design for skydiving in the '80s. Big canopy performance in the smallest package yet. Demand the best... demand Phantom by National.

- High profile, conical design for consistent, reliable openings.
- F-111 ripstop nylon reinforced with Dupont Kevlar.
- Full diaper (lines stow on the diaper) for positive controlled deployment.
- Mesh-covered tri-vent insures good drive and steerability.
- Low-bulk, 400 lb. braided nylon lines.
- Packs in the smallest reserve containers.
- Manufactured in accordance with TSO C23b.

Phantom 22

Recommended jumper weight: up to 140 lbs.
Surface area: 304 square feet
Pack volume: 263 cubic inches
Weight with four French links: 4.1 lbs.
TSOd in the low-speed category.
Suggested retail price: \$415.

Phantom 24

Recommended jumper weight: up to 180 lbs.
Surface area: 362 square feet
Pack volume: 315 cubic inches
Weight with four French links: 5.1 lbs.
TSOd in the standard category
Suggested retail price: \$440

Phantom 26

Recommended jumper weight: up to 210 lbs.
Surface area: 425 square feet
Pack volume: 372 cubic inches
Weight with four French links: 5.8 lbs.
TSOd in the standard category
Suggested retail price: \$465

Phantom 28

Recommended jumper weight: up to 240 lbs.
Surface area: 492 square feet
Pack volume: 421 cubic inches
Weight with four French links: 6.8 lbs.
TSOd in the standard category
Suggested retail price: \$495

The recommended pilot chute for use with the Phantom reserves is the 357 Magnum S. Suggested retail price: \$42.50

National Parachute Industries, Inc.

Corporate Headquarters
Worldwide sales, manufacturing
and warehouse
P.O. Box 1000, 47 East Main Street
Flemington, NJ 08822 USA
(201) 782-1646

Southeastern Sales and Service
Showrooms and complete
rigging facilities
P.O. Box 1567
Zephyrhills Municipal Airport
Zephyrhills, FL 34283 USA

Visa and MasterCard welcome. Dealer inquiries invited.

World's Largest Selection

Call TOLL FREE 800-526-5946

© Copyright 1984 National Parachute Industries, Inc.

The Phantom Reserve is manufactured exclusively by
National Parachute Industries, Inc.

pyydetty hyppäämään ilman kypärää, jotta keskusteluyhteydet pelaisivat (hyppääjä tarvitsi neuvoja). Stack meni kasaan ja hän joutui mukaan sotkuun, joka selvisi n. 300 metrissä. Tähän mennessä kaikki oli hyvin. Hän joutui suorittamaan alastulon pimeään. Hän teki pehmeän laskun erään talon katolle, mutta putosi ja löi suojaamattoman päänsä viereisen rakennuksen seinään. Hän oli kuollut ennen sairaalaan pääsyä.

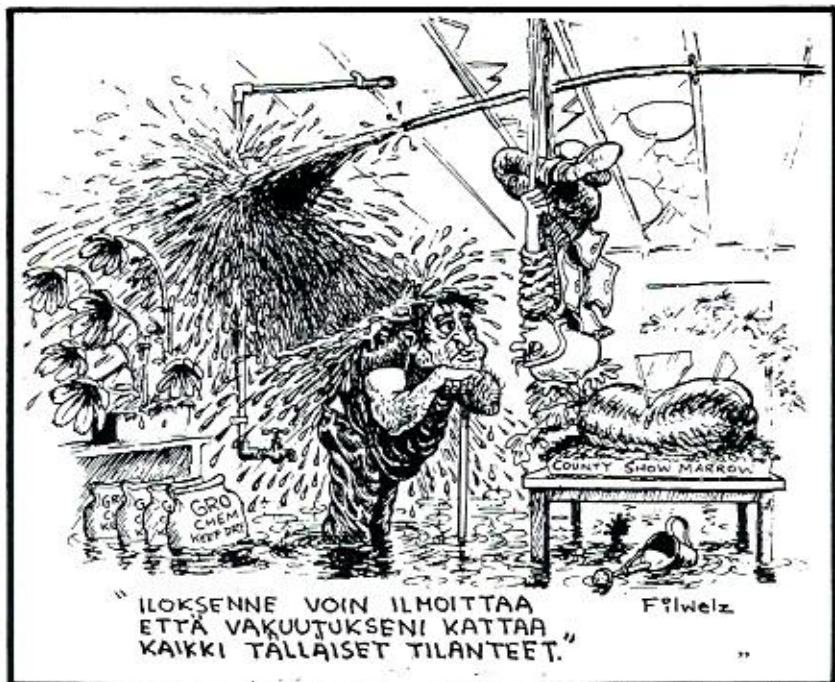
- Lopuksi, ensikertalainen ohjasi pyöreän varjonsa pois päin hyppykerhosta ja laskeutui veteen. Hänellä oli pelastusliivit, mutta hän ei täyttänyt niitä. Radioyhteys maan ja hyppääjän välillä olisi voinut pelastaa tilanteen. Maasta olisi voitu antaa ohjeita ohjaukseen ja käskä puhaltamaan pelastusliivit täyteen.

Muut (12 %)

Joka vuosi tapahtuu muutamia onnettomuuksia meilivaltaisissa tilanteissa, niinkuin seuraavissa:

- 150 hypyn hyppääjä, joista 3 hypyi CRW:tä, hypäsi toisen kokemattoman CRW-hyppääjän kanssa RW:n päätteeksi 2-CW:tä. Hyppääjällä oli 5-putkinen patja ja sää oli erittäin turbulenttinen. Kahden plane sotekeentui n. 550 metrissä. Alempi teki kuvunpäästön, mutta ylempi jäi kummankin pääkupujen sekaan. Varavarjo ei päässyt aukeamaan kunnolla.
- Toisessa, paljon julkisuutta saaneessa tapauksessa, kolme kokemutta CRW-hyppääjää teki kaupunkiin hypättävällä näytöshypyillä 3-planen. Ylimmäisenä oli pieni 5-putkinen varavarjo, jota käytettiin päävarjona. Seuraavina olivat 7-putkiset patjat; vastoin alkuperäistä suunnitelmaa, 3-plane lensi 53 sekunnin ajan mutta noin 200 metrissä se meni kasaan. Ylin teki kuvunpäästön ja kaksi muuta laskeutuivat sotkeentuneiden päävarjojen kanssa. Kukaan ei säilynyt hengissä.

Henkilön, joka kirjoitti onnettomuusraportin, mie-

lestä tapaus johtui seuraavista syistä: "...ei yhteensopivat kupujen koot suhteessa hyppääjän painoon... kahdessa kuvussa ei viilekoiden välissä tukipunkkia."

Johtopäätökset

Oppilasonnettomuuksien määrä on yhä liian korkea siitä huolimatta, että heidän peräänsä meidän kokeneempien hyppääjien pitäisi tarkiten katsoa. He kääntyvät puoleemme esimerkkinä, opastuksen tarpeena, hypyn suunnittelussa, varusteiden valinnassa ja tarkastuksessa jne. Vaikka yksityinen hyppääjä on viime kädessä itsestään vastuussa, kannamme me erityistä vastuuta heistä. Heillä ei yksinkertaisesti ole tarpeeksi kokemusta vakiinnuttaakseen toimintatapojaan. Sen sijaan he luottavat meihin.

USPA:n arvion mukaan USA:ssa suoritetaan n. 250 000 oppilashyppyä vuosittain. USPA arvioi muita kuin oppilashyppyä suorittavan vuosittain kahdesta koimeen miljoonaan. Näinollen oppilashypyt edustavat n. 8 — 12 %:n osuutta kokonaisyhyppymäärästä. Kuitenkin tänä vuonna oppilasonnettomuuksia oli 34 % kaikista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista.

Yksi alue oppilaskoulutuksessa, joka tarvitsisi parannusta, on uloshypyt. Yksinään tänä vuonna neljässä tapauksessa kuolemaan johtanut tapah-

tumaketju alkoi huonosta uloshypystä. Uloshyppyongelma on sinänsä merkittävä, koska useimmat kerhot käyttävät oppilasvarusteissaan yhdistettyä kuvunpäästö/varavarjokahvaa. Jos oppilas sotkeentuu päävarjoonsa uloshypyn aikana ja hän tekee kuvunpäästön, jota seuraa välitön varavarjon aukeaminen, hän vain pahentaa tilannetta. Tätä en mainitse siksi, että ko. systeemi olisi epäturvallinen. Sil- lä kieltämättä on vahvat etunsa. Mainitsin sen siksi, että stabiileihin uloshyppyihin kiinnitettäisiin enemmän huomiota.

- Tämä vuosi oli huono nais-hyppääjille. Naisia on 11 % USA:n hyppyväestöstä, mutta 22,8 % onnettomuuksista tapahtui naisille. Viisi kahdeksasta kuolleesta naishyp- pääjästä oli kokemutta hyp- pääjää. Toivottavasti tämä oli kuitenkin mieluummin säännöttömyys kuin trendi.
- Eräs tekijä, joka selvästi on vakiintunut syy on hypyaktiivisuus. Se oli luultavasti syynä n. 38 %:ssa tapauksis- ta vuonna 1984. Meillä kaikilla ei ole mahdollisuutta hypätä ympäri vuotta. Myöskään kaikilla ei ole mahdollisuutta hypätä yli 200 hyp- pyä vuodessa. Sitä, kuinka paljon pitää hypätä pysty- äkseen hyppäämään turval- lisesti, ei kukaan voi määrit- tää. Se on henkilöstä itsestään kiinni. Suositeltavinta on suorittaa helppoja yk-

sinkertaisia hyppyjä, esim. yksin, tauon jälkeen. Ehkä- pä kevään ensimmäinen hyppy pitkän tauon jälkeen ei pitäisikään olla 8 sekvens- siä.

- Oudot varusteet voivat myös olla tappajia. Ne oli- vat luultavasti syynä n. 22 %:ssa tapauksista. Vältä niillä hyppäämistä. Harjoit- tele maassa aina jos sinulla on uudet varusteet (tai ollut taukoa). Harjoittele sekä päävarjon aukaisemista, et- tä kuvunpäästön tekoa ja varavarjon käyttöä. Em. asioita voi harjoitella myös ilmassa ennen aukaisua.
- CRW-hypyillä tapahtuneet ovat varmasti opiksi. Useat kokeneet CRW-hyppääjät suosittelevat, että ei tulisi tehdä CRW:tä enää sillä korkeudella millä ei tekisi RW:täkään. CRW-hypyt tu- lee aina suunnitella huolella. Sotkeutuminen lähellä maa- ta on aina hyvin vaarallista. Usein on asennossa, josta ei välttämättä voi edes käyttää varavarjoa. Aina pitää muis- taa myös sellaiset seikat kuin koukkuveitsi, kypärä, kupu- jen yhteensopivuus jne. Miel- lenkiintoista oli huomata et- tä jokaisessa vuonna -84 sat- tuneessa tapauksessa oli mu- kana pieni 5-putkinen patja.
- Ajantajun häviäminen oli myös useimmissa tapauksis- sa syynä. Lause "hyppääjä menetti ajan ja korkeuden merkityksen tajun" on hyvin yleinen raporteissa. Hyppää- jällä joskus "aika näyttää li-

sääntyvän ja tapahtumat näyttävät tapahtuvan hitaasti. 8 tai 10 sekuntia tuntuu 8 tai 10:lta minuutilta." Tämä johtaa siihen että asioiden tärkeysjärjestys muuttuu. Silloin kun pitäisi viimeistään vetää esim. varavarjon kahvasta niin vielä joku yrittää selvittää jotain muuta. Tämä taas johtaa ei-toivottuun lopputulokseen.

Ainakin yksi keino välttää tämän ilmiön aiheuttamat onnettomuudet olisi valmistautuminen vaaratilanteita varten. On hyvä tehdä itselleen joitain sääntöjä, joista pitää tiukasti kiinni. Esimerkiksi: "jos minulla on tiukka pinni enkä jaksa vetää auki, yritän kerran yhdellä kädellä, kahdesti kahdella kädellä ja sen jälkeen käytän varavarjoa."

Loppukatsaus

Laskuvarjourheilussa onnettomuuksien estämiseksi voidaan käyttää viittä asiaa turvallisuusohjelmissa. Ne ovat tekniikka, koulutus, pakottaminen, kokemukset ja alttiina oleminen.

Tekniikka on pääasiassa riggerin/valmistajan valtakuntaa. Kuitenkin me kuluttajat olemme jatkuvasti huolestuneita tekniikasta. Meidän pitää lähestyä tekniikkaa toiminnalliselta näkökannalta. Mitkä ovat sen ominaisuudet? Paljonko on liitokyky? Mitkä lisävarusteet oikeastaan lisäävät turvallisuutta (dytteriit, kypärät, koukkuveitset jne.)? Jatkuva asioista perillä oleminen on meille tekniikkaa — ja turvallisuutta.

Koulutuksessa me olemme kaikki mukana jatkuvasti. Asioista perillä oleminen on meille turvallisuuden tae, sekä myös heille, jotka ottavat meihin yhteyttä. Kokeneen hyppääjän kannattaa lukea mahdollisimman paljon alalla julkaistavaa materiaalia, sekä olla mukana keskustelussa ja koulutuksessa yleensäkin.

Pakottaminen ei ole kovinkaan suosittua laskuvarjourheilun parissa. Muutamia sääntöjä on, joita ei saa rikkoa. Turvallisuuttamme valvoo erikseen siihen asetettu henkilö, joka valvomisen lisäksi on sopiva henkilö neuvomaan.

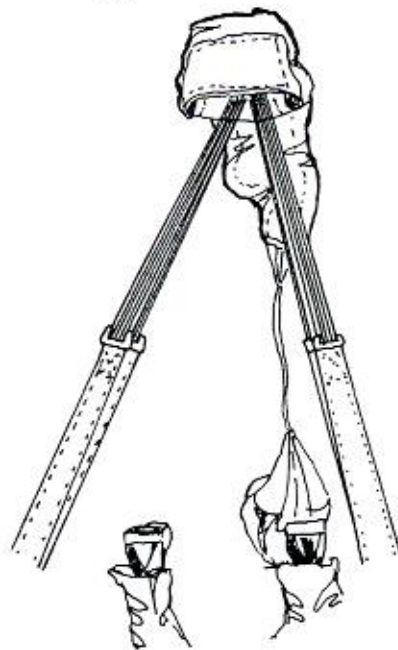
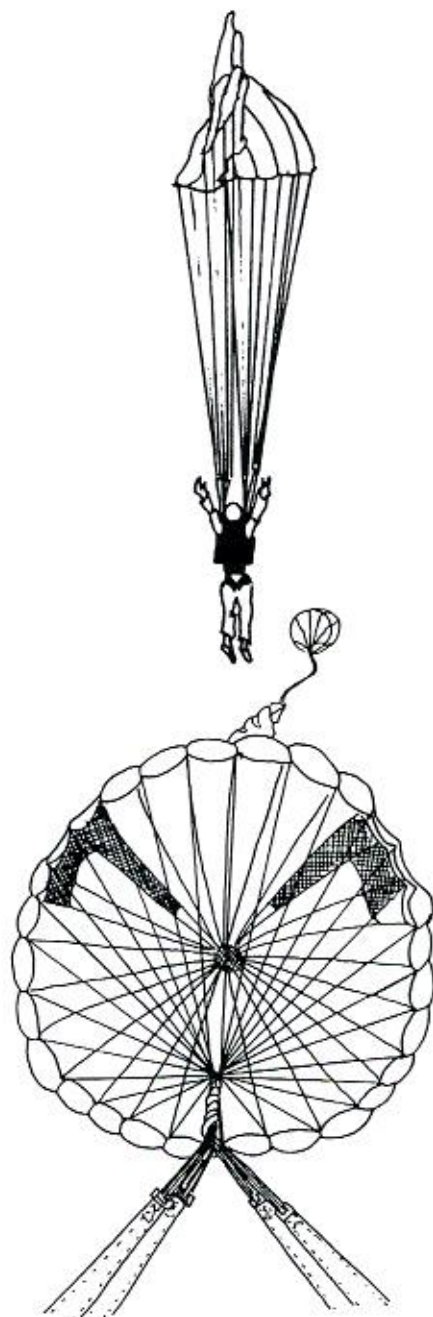
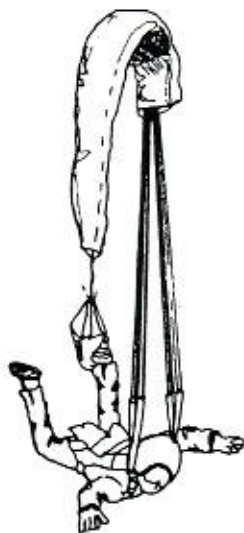
Kokemuksen pitäisi olla vahvimpia avustajia tässä lajissa. Oppimalla tapahtumista,

jotka ovat jo tapahtuneet, voimme lisätä omaa turvallisuuttamme. Samalla voimme kertoa ja opettaa niiden perusteella niille, joille ei vielä sellaista ole tapahtunut. Näin välttymme siltä, että kaikkien ei tarvitse oppia kaikkea aina nk. kantapään kautta.

Alttiina oleminen yksinkertaisesti tarkoittaa sitä, että yksityiset henkilöt kehittyvät henkilökohtaisesti turvallisuudessa ja kokemusten kautta laajentavat urheilun näkökantaa.

Yhteenvetona voidaan todeta että me yksin ja yhdessä voimme vaikuttaa ja kehittää prosessia, millä vakavat onnettomuudet laskuvarjourheilussa voidaan tulevaisuudessa eliminoida.

Heinäkuun -85 Parachutistista käänsi **Timo Rantala**

Tilaa vuoden 1986 seinäkaleri

Uutta Suomessa! Upea kotimainen seinäkaleri!

17 hienoa 4-värikuvaa. **Ja halpa, vain 40,—**

Hyvä joululahjaidea! Tilaa useampia kerralla, säästät postikuluissa.

Toimitus postiennakolla. 40,— + postikulut.

Tilaukset: Pekka Palotie
Mechelininkatu 6 A 11 00100 Helsinki
Puh. (90) 730 762

Myynti Chaser-valjaat, 2000
FIM — kauniit ja upeat.
Mimma t. 90-378 055
k. 90-449 607

Tilaa heti!

Ainutlaatuinen tilaisuus saada käsiisi aimo annos laskuvarjourheilun historiaa.

Suomen Laskuvarjokerhon 25-vuotisjuhlajulkaisu

hintaan 30,— + postikulut.

Upea kovakantinen 4-värijulkaisu

Tilaukset osoitteella: Suomen Laskuvarjokerho ry

H:ki — Malmin lentoasema 00700 Helsinki

Laskuvarjourheilijoille Kemi-Tornion alueella toivottavat
Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta:

Aarne Hiltusen Seuraajat Ky
Kukkosenkatu 7
94600 Kemi
Puh. 980 — 21 347

Hammaslaboratorio Silen & Kauranen
Valtakatu 3, 94100 Kemi
Puh. 980 — 21 616

Kumi-Helenius Oy
Teollisuuskatu 2, 95420 Tornio
Puh. 980 — 446 801

Lounais-Lappi
Nahkurinkatu 15, 94100 Kemi
Puh. 980 — 23 378

Muotitalo Antikainen
Kemi — Tornio — Rovaniemi

Perämeren Betoni Oy
Karjalahti, 94600 Kemi
Puh. 980 — 14 283

Kemin I Apteekki
Valtakatu 14, 94100 Kemi

Yliopiston Apteekki
Kemin Sivuapteekki
Kauppakatu 94100 Kemi

Keminmaan Apteekki
Kunnan virastotalo
94400 Laurila

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Kouvolassa, Kotkassa ja lähiympäristön kunnissa jouluna 1985

Anjalankosken Linja Oy
Huoltamontie 1, 46900 Anjala
Puh. 951 — 71 876

Autosalpa Oy
Asentajankatu 12, 45130 Kouvola
Puh. 951 — 18 901

Autoyhtymä Lindqvist Ky
Asentajankatu 10, 48770 Karhula
Puh. 952 — 88 147

A JUMPERS

Kouvolan Autokoulu Oy
Kauppamiehenkatu 1 A, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 21 777

Kouvolan Betoni Oy
Tykkimäki, PL 20, 45101 Kouvola
Puh. 951 — 123 841

Kuljetusliike E. Soikkeli
Junkkarintie 5, 46910 Anjala
Puh. 951 — 72 646

Lasitusliike Jantunen Ky
Jasperintie 1, 56800 Myllykoski
Puh. 951 — 54 819

Onni Vilkas Oy
Puistotie 22, 48100 Kotka
Puh. 952 — 14 020

Kymenlaakson Osuusmeijeri
PL 17, 45201 Kouvola

Insinööritoimisto Erkki Kailio Ky
Salpausselänkatu 32, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 13 895

Kouvolan Asennustyö Ky
Laastitie 1, 45200 Kouvola
Puh. 951 — 122 591

Gran-Transport Ltd Oy
Koulukatu 12, 48100 Kotka
Puh. 952 — 181 400

**KYMENLAAKSON
OSUUSMEIJERI**

PL 17 45201 KOUVOLA

Vaaratilanteet -84 Suomessa

Joka 242. hyppy vuonna 1984 antoi aiheita vaaratilanneraporttiin. Näistä 134:stä raportista 58 % oli lupakirjahyppääjien aikaansaannosta, 23 % IA. oppilaiden ja 19 % PL. oppilaiden tuottamia.

PL. oppilailla ylivoimaisesti yleisin vaaratilanne oli loukkaantuminen maahantulossa (48 %). Loukkaantuneiden hypykokemus oli keskimäärin 2 hyppyä.

Toiseksi yleisin (24 %) oli jakautunut kupu, johon syynä lähes poikkeuksetta epäiltiin olevan pakkausvirhe.

Muita merkittävien yleisiä vaaratilanteiden aiheuttajia:

HV-hypyillä harjoituskahvan sijasta vedettiin VV:n kahvasta (12 % kaikista PL. oppilaiden aiheuttamista vaaratilanteista) ja hallitsemattoman uloshypyn seurauksena sotkeutuminen avautuvan varjon punoksiin (8 %).

IA. oppilaiden pahin ongelma oli avausvaiheessa kahvan kaatoaminen l. veto väärästä kahvasta (23 %).

Toiseksi pahin oli jakautunut kupu (19 %), joista osan arveltiin, PL. oppilaista poiketen, johtuvan huonosta avausasennosta. Vuonna 1984 oli oppilaiden käytössä vielä reppuja, joita nämä eivät jaksaneet avata (16 %). Mikäli avausta olisi harjoiteltu maassa ennen hypyä — mikä onkin enemmän kuin suositeltavaa — olisi yllätys varmaankin ollut miellyttävämpi kokea tällöin, kuin ilmassa jossa elämästä on jäljellä vain sekunteja.

10 %:ssa PL. oppilaiden vaaratilanteista apuvarjo oli turbulenssissa ja yhtä usein oppilaat jatkokoulutusvaiheessa lankeisivat — sanan kaikissa merkityksissä — huonoon alastuloon.

Yllättävän ennalta suunnitteleman tilanteen (lattaakierre tmv.) edessä ajantajun menettäminen johti mataliin avauksiin (7 %), joista yhdessä mentiin jopa niin alas, että FXC avasi varavarjon.

Lupakirjahyppääjillä voittamaton ongelma on ajan riittäminen päävarjoa pakattaessa. 37

%:ssa lupakirjahyppääjien kirjaamista vaaratilanneraportteista jouduttiin turvautumaan varavarjoon punossotkun vuoksi (21 % ohjaus-, 16 % kantopunossotku).

Patjakoulutushypyille tunnuttiin vuonna 1984 lähdeävän sängen heppoisin eväin, sillä juuri nämä veijarit löysivät nimensä 11 %:ssa kaikista lupakirjahyppääjien tuottamista vaaratilanneraportteista, vetämällä väärästä kahvasta. Eräs heistä raportoi näin:

TAPAHTUMA: VETO CUT-AWAY KAHVASTA PÄÄVARJON VIILEKKEET AUKI
SYY: SAMAN VÄRISET "TUMPUT" VETO VÄÄRÄSTÄ
EHDOTUKSET: ERIVÄRISET "TUMPUT" (MIELUIMMIN PUNAISET)

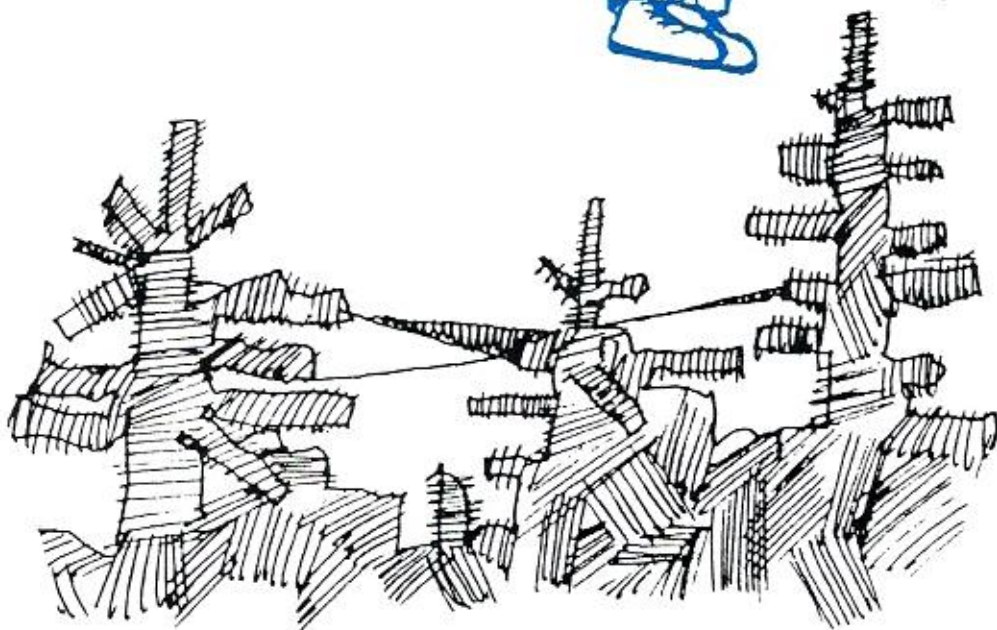
Kahdella näistä kahvansa kadottaneista oli POP, joka tapauksessa keskimääräinen hyppykokemus 100 hyppyä! Apuvarjon onnistui muutama heittämään selkensä taakse turbulenssiin.

Kaksi kaveria 94:n ja 300:n hypyn kokemuksella lähtivät hyppäämään ensimmäistä kertaa yhdessä relatiivissa. Koska toisella oli lisäksi kamera ja kuvia piti saada, päätettiin ottaa varman päälle ja hypätä 1000 metristä. Ja kun UH kaiken lisäksi epäonnistui, pyrittiin stabiiliin poseeraus-

asentoon vielä reilusti alimman laillisen avauskorkeuden alapuolella. HUH!

Kahdesta hypymestari-kurssilla tehdystä vaaratilanneraportista generoitiin myös muutosmääräys;

1) oppilasreppun tahaton aukeaminen streevalla — M1282 koskien SCANPARA-oppilasreppujen modifioimista
2) varavarjon tahaton aukeamattomuus maassa tehdyssä kokeessa — M1278 koskien varavarjoreppujen metallikartioita.

Onko syntynyt parailukulttuuri?

Lentokoneesta harrastukseen hyppävä joutuu toisinaan vastaamaan kanssaihmiesten kysymykseen: miksi hypää? Ulkopuolisten mielestä hyppy tyhjyyteen tuntuu poikkeukselliselta ja hurjalta tempaukselta. Mielellään hypääjä itsekin joskus ajattelee olevansa jotain "erikoista".

Näin ei kuitenkaan tarvitse välttämättä olla. Amerikkalaisen filosofian tohtorin David O. Arnoldin näkemyksen mukaan laskuvarjohyppäjät eivät mitenkään radikaalisti poikkea muiden vastaavien vauhti- ja taitourheilulajien harrastajista. Hän tarkastelee seuraavassa artikkelissaan laskuvarjohyppäjien harrastajia sosiologisten tutkimusten valossa.

Harrastus on elämän sisältö

Russ Gunby'n kirja Sport Parachuting alkaa sanoilla "erikoiset ihmiset pitävät erikoisesta urheilusta". Tämä on yleisesti vallitseva käsitys laskuvarjourheilijoista, samoin niiden harvojen sosiologien näkemys, jotka ovat kirjoittaneet laskuvarjohyppämisestä.

Tarkoitus on tässä kuitenkin tarkastella lajia perustana sen olennaiset yhtäläisyydet muiden toimintamuotojen kanssa, eikä sen eroavaisuudet.

Monet tutkimukset osoittavat, että amerikkalaiset viettävät yhä enemmän aikaa vapaa-ajan harrastusten parissa. Eräät toiset tutkimukset tuovat esiin sen seikan, että he kuluttavat entistä enemmän rahaa harrastuksiinsa. Mutta näiden määrällisten muutosten lisäksi on laadullisia muutoksia, mitkä olemme tutkimuksissa laiminlyöneet.

Vapaa-ajan harrastus ei enää nykyään ole virkistäytymistä, jonka tavoitteena on latautua parempiin suorituksiin päivittäisessä työssä, vaan miljoonille amerikkalaisille se on elämän päätarkoitus. Eräs tällainen ryhmä vapaa-aikana orientoituneita amerikkalaisia ovat laskuvarjohyppäjät.

Sosiologi Erving Goffman näkee laskuvarjohyppämisen

"vapaa-ajan urheiluna, joka ei ole katsojille tarkoitettua, ja joka on täynnä riskejä", ja hän kytkee sen yhteen suurriistan metsästyksen ja vuorikiipeilyn kanssa.

Psykiatri Kepecs väittää (vain viiden henkilön otoksen pohjalta), että kaikilla laskuvarjohyppäjillä on neuroottisia reaktioita lajin yhteydessä. Feuz ja Epstein tutkivat laskuvarjohyppäjiä hankkiakseen tietoa stressistä. Klaumer puolestaan tutki muita seikkoja, painopisteensä pelon kokemus.

Vain kaksi kirjoittajaa tuntuu tajuavan mitä harrastus merkitsee laskuvarjohyppäjille. Farell korostaa, että useimmat laskuvarjohyppäjät hypäävät, "koska heistä se on hauskaa". Asia on sinänsä itsestään selvä, mutta silti eivät kaikki ulkopuoliset toimintaa tarkkailevat sitä ymmärrä.

Toffler toteaa puolestaan, että "ainakin joillekin henkilöille voi vapaa-ajan harraste olla perustana koko elämäntyyliille". Laskuvarjoilijoilla on oma pieni maailmansa, kuten myös esimerkiksi purjelentäjillä, urheilusukeltajilla, kilpa-ajajilla. Kaikki nämä ryhmät edustavat vapaa-aikapainottunutta osakulttuuria.

Laskuvarjourheilija kokee lentokoneesta hypäämisen täysin luonnollisena asiana, eikä minään poikkeustilanteena.

Ajatus kuolemasta vieras

Eräänä iltana, jonka vietin yhdessä hypääjäjoukon kanssa, siirtyi keskustelu elokuvaan "Gypsy Moths", missä Burt Lancaster putoaa laskuvarjo selässä maahan ja kuolee. Eräs hypääjä kysyi minulta, mitä ajattelin tästä tapahtumasta. Olinko yllättyneenä? Vastasin, etten oikeastaan yllättyneenä, sillä koko filmi tuntui rakennetun siten, että se johtaisi tähän tapahtumaan.

Jatkopohdiskelujen aikana minulle selvisi, että siinä kun ulkopuolinen näkee hypääjän ensisijaisesti toimivan kuoleman läheisyydessä, katsoo ko-

kenut hypääjä sen sijaan varjon aukeamisen olevan itsensänselvä asia.

Varjo saattaa aueta matalalla, ehkä aukaisuvaiheessa syntyy ongelmia, mutta silti se aukeaa ennemmin tai myöhemmin.

Varjon aukeaminen lähellä maata on hypääjien näkökulmasta matala aukaisu, kun taas ulkopuolinen katsoo, että kyseessä on kuolemalla pelastuminen niukin naukin. Tästä syystä eivät hypääjät mieltäneet useita peräkkäisiä matalia aukaisuja filmissä sellaisena tekijänä, joka johtaisi onnettomuuteen, ja näin ollen kuolemantapausta yllätti heidät.

Ernest Hemingway on sanonut: "On toista olla kuoleman läheisyydessä kuin enemmän tai vähemmän tietää mitä se on. On aivan toinen asia etsiä kuolemaa!" Laskuvarjohyppäjät eivät ole uhkarohkeita uskalikoja, toisin kuin luullaan.

Delk väittää, että "huoli kuo-

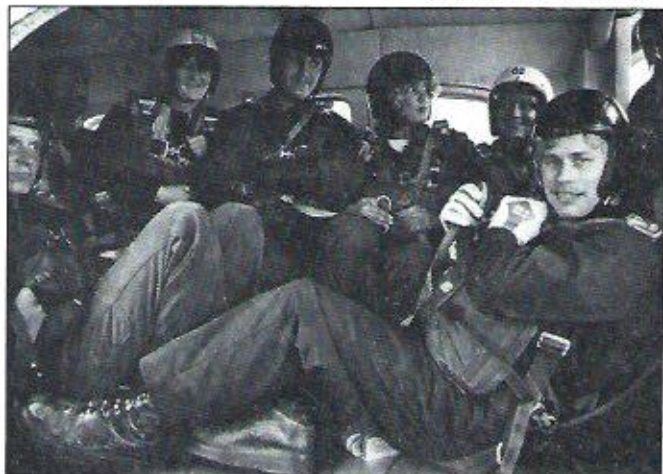
litelee ilmassa maan tuntuessa kaukaiselta kohteelta, josta ei tarvitse välittää.

Samalla on tilaisuus löytää seuraa. Maan kamaralla hypääjä on yhteydessä muihin ryhmän jäseniin, joilla on samanlaisia kokemuksia, yhteinen kieli sekä yhteiset tiedot ja arvostukset. Tyypilliselle laskuvarjohyppäjälle harrastus on kovin keskeinen osa elämää. Silloinkin kun hän ei hypää, viettää hän usein aikaansa hyppytovereiden kanssa.

Teknologia kiehtoo

Antropologi Nelson Graburn on tehnyt tiettyjä havaintoja amerikkalaisten vapaa-ajan harrastuksista tilastojen pohjalta. Ensinnäkin amerikkalaiseen vetoaa teknologia ja sen tuotteet. Laskuvarjourheilun suhteen voi todeta, että alan lehdet ovat täynnä mainoksia uusista ja paremmista kuvuista, suojalaseista, hyppyhaalareista ym. Monet artikkelit käsittelevät varusteita ja hyppykerhoilla puhutaan niistä paljon.

Toisaalta hyppytilastot ovat merkittäviä. Samoin kuin juoksija tuntee oman aikansa, tietää jokainen hypääjä täs-

lemasta tuntuu hypääjien keskuudessa olevan minimaalista".

Jos pelko ei ole selitys tähän toimintaan, niin mikä sitten? On lukemattomia selittäviä tekijöitä, jotka itse asiassa ovat samoja, motiiveja muissakin vapaa-ajan harrastuksissa. Kaksi tärkeintä ovat halu lentää ja toisaalta seuran kaipuu.

Kuten muutkin vapaa-ajan harrasteet, tarjoaa laskuvarjohyppäminen pakoa arkipäivästä ja sen ongelmista. Hypääminen pakokeinona on subjektiivinen kokemus siitä, että

mällisen hypymääränsä. Aika, mikä on kulunut vapaassa putoamisessa on niin ikään kirjattu ylös.

Kolmas erityispiirre amerikkalaisten vapaa-ajan toiminnassa on sen kilpailusuuntautuneisuus. On vaikea löytää toimintaa, jonka pariin ei olisi saatu utjutettua kilpailua. Kaikessa aktiviteetissa, seksistä postimerkkien keräilyyn, voi nähdä mahdollisuuden todistaa omaa paremmuuttaan.

Jatkuu sivulle 26

Laskuvarjourheilijoita tervehtivät Helsingissä
jouluna 1985

Dapro Systems Oy
Lepolantie 16, 00660 Helsinki
Puh. 745 122

Kehäsähkö Oy
Graniittitie 9, 00710 Helsinki
Puh. 358 177

Koivunen Oy
PL 117, 00181 Helsinki
Puh. 694 4411

Malmin Autokoulu Oy
Latokartanontie 2, 00700 Helsinki
Puh. 354 331

Ravintola Malmi-Kesti
Kirkonkyläntie 12, 00700 Helsinki
Puh. 355 949

TB Niilo Kärki Oy
Laulurastaantie 2, 00780 Helsinki
Puh. 355 297

KValinta BRITA

Väärämäentie 3 puh. 378 677

AINA VAUHDISSA

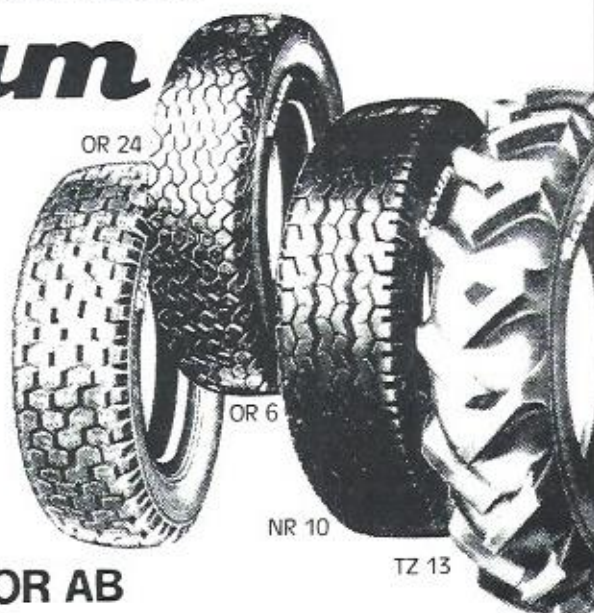
POLAR - EXPRESS
puh. 82991

Edulliset ja varmat

Barum

- henkilöauton renkaat
- kuorma-auton renkaat
- traktorin renkaat

Myynti alan liikkeet

Maahantuoja

OY MOTOZETOR AB

Ormuspellontie 5, 00700 Helsinki 70, puh. 90-354 544

MINOLTA 7000

Ainoa järjestelmäkamera, jossa AF-mekanismi rungossa. Salamannopea tarkennus. Öminaisuudet huippuluokkaa. Tule valitsemaan tarjouksistamme:

- Minolta X-700 1.590,-
- Minolta AF-S 990,-
- Minolta Zoom 35-70 960,-

Esillä myös runsaasti halpoja Minolta-runkoja ja esittelyobjektiveja.

Optotek Oy

Runeberginkatu 46 (Töölöntori)
Soita 90-490 716

SUOMESSA:
Suomen ICI Osakeyhtiö
PL 15
00401 Helsinki
puh. (90) 585 500

RAVINTOLA
TILLIKKA

SCAN-AUTO
JA PIIRIEDUSTAJAT

RAVINTOLA
SINISIPI

Rakennusliike Ekmek Oy

Alhokuja 4 A 2 • 00780 Helsinki • puh. 353 926

Utin tutkimus- kertomus valmistunut

Teksti: Eero Kausalainen

Utissa FOKKERI-VIIKONLOPUN yhteydessä 21.7.1984 sattuneen onnettomuuden tutkimuskertomus on valmistunut ja jaettu kerhoille. Kertomus herättää kaksi isoa ja koko joukon pienempiä kysymyksiä. Ne isot käsittelevät suojakypärän käyttöä ja sille asetettavia vaatimuksia sekä relatiivihyppääjän koulutusta ja kokemusvaatimuksia siirryttäessä hyppäämään isompia kuvioita.

Tapahtumien kulku

Onnettomuushypyn kulkua ei tutkijalautakunta pystynyt täysin vuorenvarmasti selvittämään, mm. koska silminnäkijähavainnot olivat riittämättömät. Jäljempänä oleva edustaa tutkijalautakunnan käsitystä tapahtumien kulusta.

Hyppy suoritettiin 4000 metristä. Tarkoituksena oli muodostaa 11 henkilön muodostelma, jonka purkkorokkeuksi oli sovittu 1200 metriä ja laukaisukorokkeuksi 750 m.

Onnettomuuden osapuolista toinen oli uloshypyssä koneen ulkopuolella etuflutterina, toisen osapuolen (uhri) lähtiessä koneen sisältä numerolla yhdeksän.

Haukkajärven yläpuolella tapahtunut uloshyppy oli tutkimuskertomuksen mukaan hyvä, joskin pohja (3-tähti) lähti pyörimään holtittomasti, jonka seurauksena putoamisnopeus kiihtyi tarkoitettua nopeammaksi. Flutterina ollut onnettomuuden toinen osapuoli lähti tämän johdosta tavoittamaan pohjaa syöksyasennossa. N. 12 sekunnin syöksyn jälkeen hän näki pohjan purkautuvan.

On luultavaa, että onnettomuuden uhri lähti heti koneesta poistuttuaan syöksymään kohti pohjaa.

Noin 3400 metrin korkeudessa törmäsivät etuflutteri ja hyppääjä numero yhdeksän toisiinsa. Tutkijalautakunnan arvion mukaan hyppääjien päät ovat osuneet toisiinsa, jolloin uhrin kypärä rikkoutui kahteen osaan. Tällöin hän to-

dennäköisesti menetti tajuntansa ja lähti putoamaan pystyasennossa muun muodostelman ohii. Hän putosi laskuvarjoaan aukaisematta Haukkajärveen.

Törmäyksen toinen osapuoli menetti osittain tajuntansa arvioiden mukaan n. 34 sekunniksi, jonka jälkeen hän palautui toimintakuntoiseksi n. 1500-1700 metrin korkeudessa. Tästä eteenpäin hyppy sujui hänen osaltaan normaalisti. Hänellä on kuitenkin täydellinen muistikatkos törmäyksestä em. korkeuteen saakka.

Muut joukkueessa hypänneet saivat aikaan neljän hyppääjän muodostelman, joka purettiin n. 1500 metrin korkeudessa. Tämän jälkeen joukkueen jäsenet aukaisivat varjonsa 500-900 metrin korkeudessa.

Toteamuksia

Tutkijalautakunta esittää kertomuksessaan mm. seuraavat toteamukset, joista pääosalla ei kuitenkaan ole ollut vaikutusta onnettomuuden syntyyn:

Onnettomuuden uhri

- päävarjon pakkauksista ei ollut 9.7.1983 jälkeen tehty merkintöjä laskuvarjokirjaan eikä niistä muualtaakaan ole löydetty riittävää selvitystä. Myös aikaisemmat hyppy- ja pakkausmerkinnät olivat ilmeisen puutteelliset
- valjaista ja repusta puuttuivat valmistajan leimat

- päävarjon apuvarjoon oli omatoimisesti leikattu neljä lisäaukkoa
- päävarjon kupu oli osittain paikattu tavallisella pakkausteipillä
- päävarjon laukaisujärjestelmä oli omatoimisesti muutettu kahva-vaijerijärjestelmästä kädestä päästettävään apuvarjoon
- reppua oli omatoimisesti paikattu
- jalkahihnojen lukkojen valmistusvuotta kertovat leimat oli poistettu stanssaamalla
- jalkahihnojen lukkojen koukkujen päät oli lyhennetty hiomalla
- varavarjon lukitusnaru ("naruloopt") oli itse tehty siten, että molempien lenkien kohdalle muodostuivat olkapäät.

Onnettomuuden toinen osapuoli

- käytti kahta erillistä hypypäiväkirjaa, joiden merkinnät keskenään ristiriitaiset usean hypyn kohdalla
- päävarjon pakkauksista ei ollut 7.4.1984 jälkeen tehty merkintöjä laskuvarjokirjaan eikä hypypäiväkirjasta ilmennyt käytetyn varjon sarjanumeroa eikä pakkauspäivämääriä.

Yleiset asiat

Joukkue, jossa molemmat osapuolet hyppäsivät, oli muodostettu jälki-ilmoittautuneista hyppääjistä. Joukkueen muodostamisesta ei huomioitu osallisten hypykokemusta.

Kummallakaan onnettomuuteen osallisella hyppääjällä ei ollut aikaisempaa kokemusta Fokkerista hyppäämisestä eikä myöskään merkittävää kokemusta isossa ryhmässä hyppäämisestä.

Molemmat hyppääjät käyttivät ns. kevyttä suojakypärää.

Uloshyppy tapahtui sellaisen vesialueen päällä, jossa oli ilmeinen hukkumisvaara. Kenelläkään hyppääjistä ei kuiten-

kaan ollut määräysten edellyttämää pelastusliiviä, eikä pelastuspalvelua veteen menon varalta oltu järjestetty.

Onnettomuuden syy

Tutkimuskertomuksessa todetaan onnettomuuden syyksi lakonisesti seuraavaa:

"Vapaan pudotuksen aikana kaksi hyppääjää törmäsi toisiinsa niin, että siitä aiheutui molemmille tajuttomuus. Toinen hyppääjä virkosi ja pystyi laukaisemaan laskuvarjonsa, mutta toisen tajuttomuus jatkui, eikä hän laukaissut kumppaakaan varjoaan. Hyppääjä iskeytyi veteen saaden välittömästi surmansa."

Tutkijalautakunnan ehdotukset

"RW-hyppääminen isossa ryhmässä edellyttää huomattavasti taitoa, malttia ja toisten huomioonottamista sekä kurinalaisuutta. Tämän vuoksi tutkijalautakunta ehdottaa, että ilmailuhallitus yhdessä Suomen Ilmailuliiton ry:n kanssa laatisi sellaiset koulutusohjeet ja määräykset, joissa hyppääjän kokemus otettaisiin huomioon siirryttäessä vaativampiin hypysuorituksiin (huomioitava ryhmän koko, suoritustavoite ja varustet)."

Kertomuksen herättämiä isoja kysymyksiä

Olisiko onnettomuus vältetty, jos uhri olisi käyttänyt ns. kovaa suojakypärää?

Molemmat törmäyksen osapuolet käyttivät kevytrakenteista suojakypärää. Uhrin kypärä oli runsaan millin paksuisesta muovilevystä valmistettu ja se oli vuorattu sisältä ohuehköllä vaahtomuovilla. Kypärän suoja-arvoa voidaan pelkällä silmämääräisellä tarkastelulla pitää olemattomana. Kevyen kypärän käyttöä muualla puolestaville voi-

daan myönnytyksenä todeta, että kypärä on oletettavasti ollut törmäykseen saakka mukavan tuntuinen ja häirinnyt mahdollisimman vähän hyppysuoritusta.

Törmäyksestä selvinneen hyppääjän kypärä ei myöskään kestäne kovin ankaraa tarkastelua. Muovikuori oli vain hieman paksumpi kuin onnettomuuden uhrin käyttämässä mallissa. Kypärän sisäpehmustus oli kuitenkin selvästi vankeampi. Myös selvinnyt hyppääjä oli vakavassa vaaratilanteessa pudottuaan tajuttomana yli puoli minuuttia.

Olisiko onnettomuus vältetty, jos kaikilla onnettomuushypylle osallistuneilla olisi ollut suurempi kokemus?

Varmuudella voidaan todeta, että ns. "vahinkoja voi aina sattua". Tällä kerralla voidaan kuitenkin olettaa, että koko joukkueen RW-hyppykokemuksen vähäisyys jo sinällään aiheutti selviä riskitekijöitä.

Tietenkään emme voi määrätä että "relatiivia ei saa hypätä ennenkuin ao. omaa vähintään 200 relatiivihypyn kokemusta". Jotenkin kokemus on hankittava. Sitä hankittaessa

tulisi kuitenkin edetä jonkin selkeän systemaattisen koulutusohjelman kautta, joka merkitsisi asteittaista etenemistä helpommista suorituksista vaikeampiin. Hyppylupakirjan saaminen ei sinällään saisi vielä antaa hyppääjälle rajattomia oikeuksia "lotmia" millaisia hyppyjä tahansa. Parhaillaan työn alla olevia koulutusohjelmien uudistuksia tehtäessä olisi huomioitava myös RW-koulutuksen kehittäminen.

Täsmällisiä hyppymääriä vaatimukseksi siirtymiselle pienemmistä suurempiin kuvioihin ei käytännössä ole mahdollista asettaa, koska hyppääjän kehittyminen on aina kovin yksilöllistä, eikä sama hyppymäärä suinkaan aina tarkoita samaa hyppytaitoa. Koulutusohjelman ja siinä esitettävien suoritusvaatimusten kautta olisi asia helpoin hoitaa.

Tutkimuskertomuksesta käy ilmi, että joukkueen kouluttaja juuri turvallisuussyistä esitti ryhmän jakamista 4-henkisiin joukkueisiin. Kouluttaja katsoi joukkueen jäsenten olevan liian kokemattomia kyseessä olleisiin 10-12 henkilön suorituksiin.

Muita heränneitä kysymyksiä

Olisikohan uloshyppypaikan valinnoissa voinut olla tarkempi?

Useilla hypyillä, mm. sekä onnettomuushypyillä että PE-hypyillä, uloshyppy tapahtui järven päällä. Syynä "epähygieeniseen" uloshyppypaikkaan olivat pilvet, jotka haittasivat ensisijaisesti hypyjen kuvaamista. Esimerkiksi juuri PE-hypyillä koko joukkue oli kaukana järven yläpuolella. Varavarjokeikalla olisi saattanut olla kovin vakavat seuraukset.

UH-paikan valinnassa on syytä suurempaan tarkkuuteen myös muissa hypyypahtumisissa. Myös muut ympäristötekijät kuin vesi voivat saattaa laskuvarjoharjoittelijan tarpeettomaan vaaraan.

Olisikohan laskuvarjovarusituksen korjaus- ja muutostyöt voinut jättää jonkun asian paremmin osaavan tehtäväksi?

Vaikkakaan varusteissa olleet viat tai huonot korjaukset eivät oletettavasti millään ta-

valla myötävaikuttaneet tämän onnettomuuden syntyyn, olisivat ne kuitenkin voineet aiheuttaa sekä vaaratilanteita että kaluston tarpeetonta hajoamista ennen aikojaan.

Jalkalukkojen viilaukselle on kovin vaikea keksiä mitään järjellistä motiivia. Viilauksia aiheutti sen, että toisesta lukosta saattoi käsin vetää jalkahihnan D-soljen ulos ns. pikalukon kourusta.

Varavarjon "narulooppi" ("harukartio") oli vaimistettu siten, että se olisi mahdollisesti sopivassa tilanteessa saattanut "kanittaa" repun aukeamista.

Riskien hallinta

Sekä edellä kerrotun tutkimuskertomuksen että kuluneen vuoden vaaratilanteiden valossa voidaan todeta, että vieläkin meillä on asenteissa melkoisia vinoutumia.

Voimme saivarrella vaikka tuomiopäivään saakka, "onko laskuvarjourheilu vaarallista vai turvallista", molempia katsantokantoja edustavien ollessa yhtä oikeassa. Kysymyshän onkin, miten "vaarallinen" ja "turvallinen" määritellään.

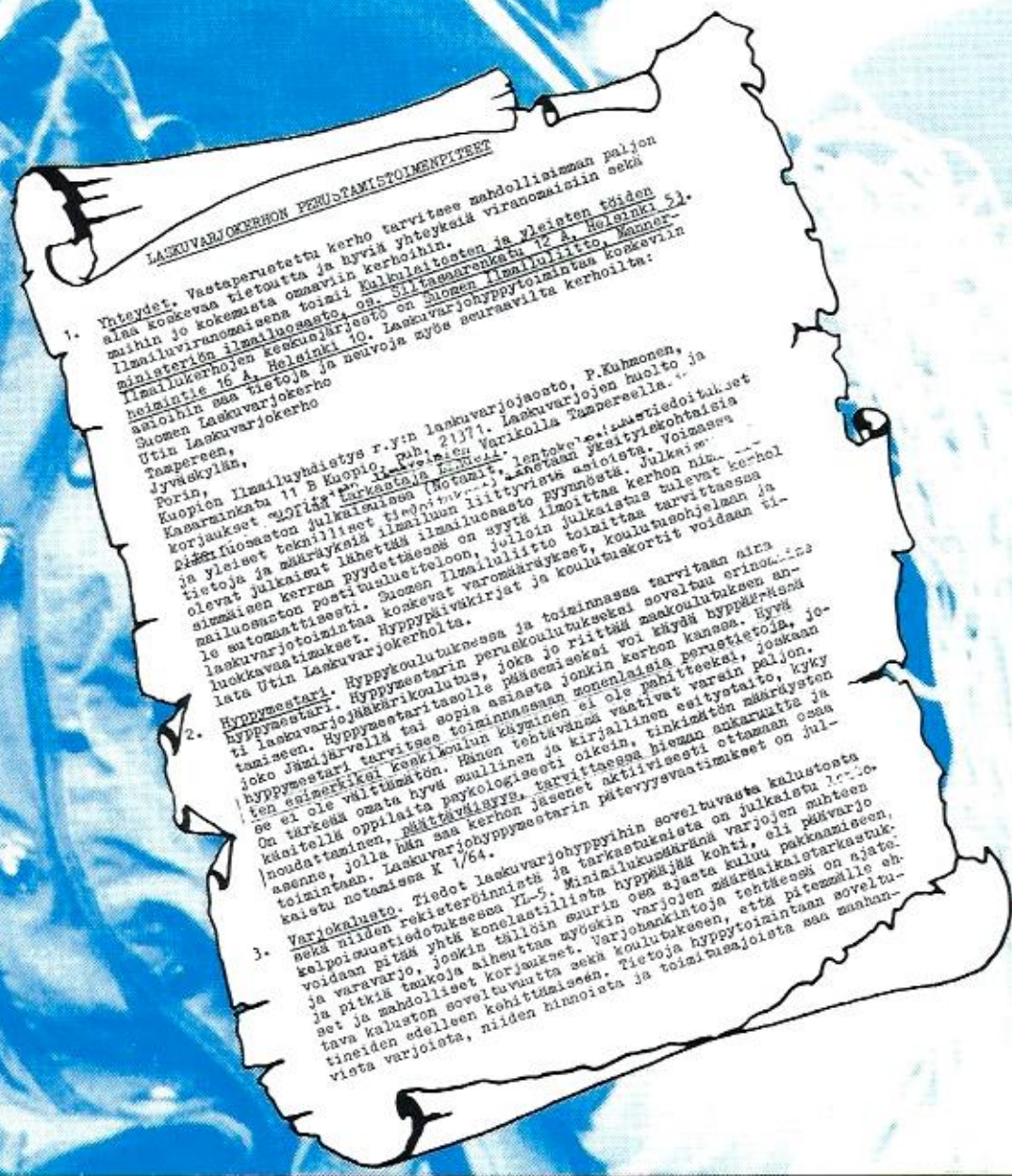
Selvä fakta kuitenkin on, että laskuvarjourheilu sisältää joukon riskitekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa harrastajalleen vakavan vaaratilanteen, jopa hengen menon. Riskit ovat suurimmalta osaltaan hallittavissa. Niiden hallinta on kuitenkin mahdotonta, jos emme tunnusta niiden olemassaoloa ja toimi aktiivisesti niitä vähentävästi.

Turvallinen laskuvarjourheilu on riskien hallintaa. Viime vuoden onnettomuuksien valossa meillä näyttää vielä olevan kovin pitkä matka "ammattitasaiseen" riskien hallintaan.

Se edellyttää kaikkien harrastajien (alkaen hypyoppilaista) informoimista harrastukseen liittyvästä nurjasta puolesta, so. riskeistä (vrt. alkeiskoulutuksen oppitunti ko. aiheesta). Toisin kuin useassa kerhossa näytetään kuvittelevan, hyppäämisen liittyvien riskien esittely ei karkoita oppilaita tai vähennä oppilasmääriä. Sekä suomalainen että ulkolaiset tilastot osoittavat selvästi, että esimerkiksi julkisuutta saaneilla laskuvarjo-onnettomuuksilla ei ole mitään (ainakaan negatiivista) vaikutusta laskuvarjooppilaiden määrään.

Wanhat jutut

LASKUVAARJOKERHON PERUSTAMISTOIMENPITEET

- Yhteydet. Vastaperustettu kerho tarvitsee mahdollisimman paljon alaa kokkevaa tietoutta ja hyvää yhteyksiä viranomaisiin sekä muuhun jo kokkevista omiin kerhoihin.

Ilmailuviranomaisen toimii Kulkulaitosten ja Yleisten töiden ilmailuviraston ilmailuosasto, os. Siltasaarenkatu 12 A, Helsinki 51. Ilmailukerhojen keskusjärjestö on Suomen ilmailuliitto, Mannerheimintie 16 A, Helsinki 10. Laskuvarjohyppytöimintä koskeviin asioihin oia tietoja ja neuvoja oys seuraavilta kerhoilta:

Utin Laskuvarjokerho
Suomen Laskuvarjokerho
Jyväskylä,
Pori,
Kuopion Ilmailuyhdistys r.y:n laskuvarjoosasto, P. Kujonnen, Kaasarinmetsä 11 B Kuopio, Puh. 213771. Laskuvarjojen huolto ja korjaukset osoitti Laskuvarjojen Varrkolla Tampereella...
Ilmailu- ja yleiset teknilliset tiedot... lentokoneiden tiedot ja yleiset teknilliset tiedot...
Ilmailu- ja yleiset teknilliset tiedot... lentokoneiden tiedot ja yleiset teknilliset tiedot...
Ilmailu- ja yleiset teknilliset tiedot... lentokoneiden tiedot ja yleiset teknilliset tiedot...
- Hyppysestari. Hyppytöimintään peruskoulutuksessa ja toiminnassa tarvitaan aina yksi laskuvarjo, joka oia riittävät osat ja koulutus...
Hyppytöimintään peruskoulutuksessa ja toiminnassa tarvitaan aina yksi laskuvarjo, joka oia riittävät osat ja koulutus...
- Varjoosasto. Tiedot laskuvarjohyppyihin soveltuvasta kalustasta sekä niiden rekisteröinnistä ja tarkastuksesta on julkaistu...
Varjoosasto. Tiedot laskuvarjohyppyihin soveltuvasta kalustasta sekä niiden rekisteröinnistä ja tarkastuksesta on julkaistu...

- 2 -

tuojilta (liitteessä saahantuojaaluettelo). Kuitenkin ennen hankintaa kannattaa ottaa yhteyttä Suomen Ilmailuliittoon ja toimiviin kerhoihin, joilla on jo kokonaisia varjohankintoja.

4. Hyppytoiminnan soveltuva lentokone. Tiedot laskuvarjohyppytoimintaan soveltuvista koneista on julkaistu lentokelpoisuustiedoitusajattelu MT 10/66. Hankittava lentokone on julkaisusta tarkoitettuna ajateltava hankkeen taloudellista hinnalla saatavissa. Tutta ko-aiman alkuvaiheessa voidaan pitää puolta. Eräänä ratkaisuna voi-ikkäli sellaisena on tarkoin etukäteen määriteltävä koneelle ko-temandollisuudet, sillä käyttötuntimäärän saamiseen vähemmän n-ns. suuttuvat kustannukset. N. 400 tunnin vuotuinen tuotantotunti-äärä pitää esia. 50.000,- hintaisen koneen tuotantotuntimäärä on se- sealta taas näin suuri vuotuisen lentotuntimäärän edellyttävä hy-ppytoiminnan lisäksi myös paljon muuta käyttöä, koska alkuun hyp-tytoimintaan käytetty työntekijä ei nouse puoleenkaan tästä. Koulutukseen soveltuva kone, jossa on vähintään kolme paikkaa (len- taja + 2).

5. Muuta toimintaan liittyvää.

Hyppyluvut. Anotaan ilmailuasestolta notasin K 1/64 ohjeiden mu- kaisesti.

Toimintapaikka. Hyvä toimintapaikka on erittäin tärkeä ja mikäli- tällainen löytyy vaikka vähän kauempanakin, niin parempi valita sal- liseen kuin Ryrkiä toimintaan viikkasesti liikennöidyllä ja maastoi- liseesti huoneilla kentillä. Hyppyilupaa anottaessa on syytä ottaa- ystävästä kentan päälliköön, ja sopia kentällä toimintaan liitty- vistä asioista ja ehdotuksista, ja noudattaa niitä.

Huoneistotarve. Varjokalusto tarvitsee omaavan huoneen. Pakkautus- tilavan ja määrättyä koostuolosuhteita varten voidaan ottaa- tarvitaan erikoinen alusta, jonka voi ottaa mukaan myös kentälle. Henkilökohtainen varustus. Käy ilmi varomääräyksistä. (luettelo- liitteessä).

Vakuutukset. Mahdollisesti sattuvia vahinkoja varten voidaan ottaa- erilaisia vakuutuksia, joista saa lähempiä tietoja vakuutusyhtiö- stä.

Ohjaaja. On edullista hankkia mahdollisimman monta ohjaajaa, jotka- ohjaukseen tarvitaan viranomaisista taholta ole toistaiseksi määri- teltä, mutta vähimmäisvastimuksena voitaneen kuitenkin pitää A2- lupakirjaa ja n. 100 tunnin kokemusta. Tämä asia on kuitenkin ai- van kerho-ohjain.

Varjojen hankinta. Hyppymaksujen määrittelyssä on oltava varsin- hyvin selvillä koneen ja kaluston aiheuttamien kustannuksista, jotka- koska koneen omakustannustuntimäärän lisäksi on hyppymaksuihin- saatava sisällyttämällä myöskin varjojen huolto- ja hankintakustannuk- set sekä uudeksi myöskin varjojen huolto- ja hankintakustannuk- set sekä uudeksi myöskin varjojen huolto- ja hankintakustannuk- set sekä uudeksi myöskin varjojen huolto- ja hankintakustannuk- set.

Varjojen hankkimisen suulla tavoilla ei ole pahitteeksi ja esim.- mainos- ja lahjoitustuloja on saatavissa erittäin runsaasti, mikä- li tähän toimintaan uhrautuu riittävästi aikaa ja pääväivä.

Sihteerit. "Paperisotaa" hoitamaan kerho tarvitsee ehdottomasti- hyvän sihteerin.

Kavo Laurilan kirje Pentti
Salmiselle 21.10.1985

Suurtunnustus

Veli hyvä,
Kerhoyhteisön sisäinen henki ja ulkoinenkin olemus näkyy käytöksestä ja johtohenkilöiden vetäidosta ja kerrasaan tätä enemmän — uskalluksesta.
Ja sitähän on: vetouskalusta. Juhlakirjan ponnistus oli varsin merkittävä käytännön vaatimuksiltaan. Verraton aikaansaannos luo täyssi-säitöisen katsauksen menneeseen neljännesvuosisataan ja — mikä oivallisinta — sen

hyppyihmissin!
Saavutuksesta olkoot tosi-ansaitusti ylpeitä toimitus-kunta, tekstin ja taiton vastuuhenkilöt ja niin nyt kuin yleensä aina: eniten puheen-johtaja. Oikeutettuun itsetun-toon ahnehtivat osille myös kerhon vähemmän vanhat ja vakavanhat jäsenet.
Kuvallinen ja sanallinen merkkipaalu osoittaa sekä entisille, nykyisille että tule-ville asiasta kiinnostuneille sen mistä ja mihin on viestika-

pulaa kuljetettu.
Vilpitoen henkilökohtainen tunnustus käy omasta vaati-mattomasta puolestani ja eh-kä vähemmän vaatimaton sekä loisteliaasti julistetaan kunniamaininta julistetaan suomalaisen laskuvarjohet- lun "esihistoriaa" edustavan polven nimissä.
Järjestelyihin liittyvällä vas-taanotolla oli sekä joustavaa asiallista että luullisen haus-kaa, mistä kerhon nykyjoh-dolle hymisevät terveiset.
Sydämellisen katoksen an-saitsevasta, kunniaikkaiden perinteiden ylläpidosta jopa sellaisen uusuomisesta pyy-dän lupoksi ilmaista erinomai-sen avunantom.

Kavo Laurila

Parailu- kulttuuri

Hyppyharrastus tempaa mukaansa

Jokaisen harrastuksen piiristä löytyy sille omistautuneita ihmisiä. On ihmisiä, jotka pelaavat bridgeä seitsemänä iltana viikossa tai käyvät lenkillä juoksemassa joka päivä, ja on niitäkin, jotka paukuttelevat peliautomaatteja tunti toisensa jälkeen.

Enemmän silti on niitä ihmisiä, jotka pelaavat bridgeä silloin tällöin, juoksevat joskus lenkin tai iskevät muutaman

kolikon peliautomaattiin ohikulkiessaan.

Laskuvarjohyppääjien keskuudessa sitä vastoin keskiverro harrastaja on innostunut lajista. Tietysti on paljon sellaisia kokeilijoita, jotka käyvät kurssin, hyppäävät muutaman hypyn eikä heitä sen jälkeen näy enää kerholla. Mutta pidemmälle jatkaneet usimmiten osoittavat suurta innostusta hyppäämistä kohtaan.

Klausner tuo esiin, että "laskuvarjohyppäämisellä on taipumus muodostua sytyttäväksi harrastukseksi". Jotkut niistäkin, joiden aikomus alunperin on hypätä vain kerran, pari, kiinnostuvat tosissaan ja jatkavat harrastusta.

Lajille omistautuminen jottaakin usein siihen, etteivät hyppääjät suuremmassa määrin osallistu muuhun vapaa-ajan toimintaan. Suuri määrä tapaamistani hyppääjistä on aikaisemmin puuhailnut moottoriturheilun kanssa. Tavallista on ollut kiinnostus urheiluskellukseen tai lasketteluun. Myös surffaamista ja vesihiihtoa on harrastettu, ja monet hyppääjät ovat lentäjiä.

Vaikka hyppääjien vapaa-ajan harrastukset antavatkin aihetta joihinkin yleistyksiin, eivät sen sijaan heidän ammatinsa tee samaa. Monet niistä henkilöistä, jotka osallistuvat viikonloppuisin maastojuoksuun, ovat suurelta osin ammattityöntekijöitä. Peliautomaattien käyttäjästä enemmistöä ovat kuorma-autoilijat. Vuorikiipeilyä harrastavat usein matemaatikot, fyysikot tai muut säännöllisiä kaavoja hallitsevat henkilöt.

Laskuvarjohyppääjillä ei tällaista ammattiyhtenevyyttä ole

ilmennyt. Ikäjakautumakin on suuri: Myöhästeini-ikästä vanhempaan polveen. (Eräs veteraanihyppääjä juhli 62 syntymäpäiväänsä hyppäämällä samana päivänä 62 hyppyä.)

Siitäkin huolimatta, että naisia kohtaan saattaa esiintyä tiettyä ennakkoluuloisuutta lajin parissa, on laskuvarjohyppääminen kuitenkin tasa-arvoisempaa kuin useimmat muut urheilulajit meidän yhteiskunnassamme.

On todennäköisempää, että hyppääjä on naimaton kuin naimisissa verrattuna samankäiseen hyppäämistä harrastamattomaan. Ei ole myöskään epätavallista luopua laskuvarjoharrastuksesta naimisiinmenon jälkeen. Tämä piirre tosin sopii moniin muihinkin urheilulajeihin. Toisaalta useat naimisissa olevat parit hyppäävät, ja joissain harvoissa tapauksissa jopa koko perhe.

Lähde: Svensk Fallskärmsport
Käänsi: Laura Venäläinen

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Joensuun seudulla:

Autopalvelu Oy
Kuurnankatu 31, 80130 Joensuu
Puh. 973 — 25 683

Joensuun KTK Oy
Pamilonkatu 17, 80100 Joensuu
Puh. 973 — 23 845

Karjalanmaa

Karjalan Sato Oy
Siltakatu 14 B, 80100 Joensuu
Puh. 973 — 126 777

Lehtosen Liikenne Oy
Teollisuuskatu 6, 80100 Joensuu
Puh. 973 — 24 409

Muotitalo Kekäle
Kauppakatu 20, 80100 Joensuu
Puh. 973 — 25 371

Pohjois-Karjalan Kesko

Perlos Oy
Jukolankatu 22, 80150 Joensuu
Puh. 973 — 821 521

Kustannustietoista rakentamisen suunnittelua

JUVA OY
RAKENTAMISEN SUUNNITTELUA

Juva

ITÄTUULENTIE 1
02100 ESPOO
PUH. (90) 46 901

ESPOO.IMATRA.JOENSUU.KOUVOLA.LAHTI.LAPPEENRANTA. OULU.PORI.TAMPERE.TURKU.VAASA.

Pääkirjoitus

Jatkuu

Kallis hinta hupihypyistä!

SM-kisahyppyjen hinnat ovat tunnetusti aihe, josta mussutus ei lakkaa koskaan. Järjestelykulut ovatkin aivan toista luokkaa kuin viikonloppukisoissa ja täydellä syyllä.

Tuntuukin siksi turhalta osallistua Suuriin Kisoihin ja maksaa Suurten Kisojen kisamaksut saamatta täyttää vastinetta Suurelle Hinnalle.

Teoriassa C-sarjalaiset (=kaikki viisi) voisivat yhden viikonlopun aikana pitää Naisten SM-kisat huomattavasti halvemmin hinnoin ja tuhlaamatta mokomaan kisaan kokonaista viikkoa kesälomastaan.

Mitä tilalle?

Toivomuksemme on yksinkertaisesti naisten sarjan täydellinen poistaminen SM-kisoista. Tilalle jäisi A- ja B-sarjat, joihin naishyppääjät osallistuisivat tasavertaisesti miesten kanssa.

Luktiin kilpailukomitea siirsi naisten sarjan käsittelyn hyllylle, kunnes SM-86 -sääntöjen laatiminen tulee ajankohtaiseksi. Toivottavasti asia ei jää sinne hyllylle. Nyt olisi aika ottaa järki käteen ja miettiä, mikä loppujen lopuksi on tarkoituksenmukaista Suomen oloissa.

Naisten sarjan muodostaminen on perusteltua sitten, kun A-sarjalaisia naisia on säännöllisesti mukana vähintään 5-6 (X B-sarjalaiset). Vasta silloin on edellytyksiä pitää C-sarjaa hengissä, jos sitä välttämättä suuren maailman tyyliin halutaan.

Kansainvälisiin kisoihin voidaan naisetustajat valita yleisen sarjan tulostulostakakin. C-sarjan poistaminen lisäksi yksinkertaistaisi kisojen aikaista tuloslaskentaa.

Laskuvarjourheilussa on aatetta ihan tarpeeksi ilman että siihen sekoitetaan sovinnismia tai feminismia. Ja eihän miespuolisen hyppääjän tulos muutu paremmaksi sillä, että naispuolisen hyppääjän mahdollisesti parempi tulos on eri tulostuettelossa...

Virpi Talja

Vastaus pääkirjoitukseen

**Vastaus
Virpi Taljalle**

Kilpailukomitean kokouksessa 19.8.1985 käsiteltiin Jämin SM-kisoissa komitealle jätettyä vetoamista C- eli naisten sarjan poistamisesta. Tällöin ei asiasta tehty päätöstä, vaan sen lopullinen käsittely siirrettiin ensi vuoden alkuun, jolloin vuoden 1986 SM-kilpailujen sääntöjä tarkennetaan.

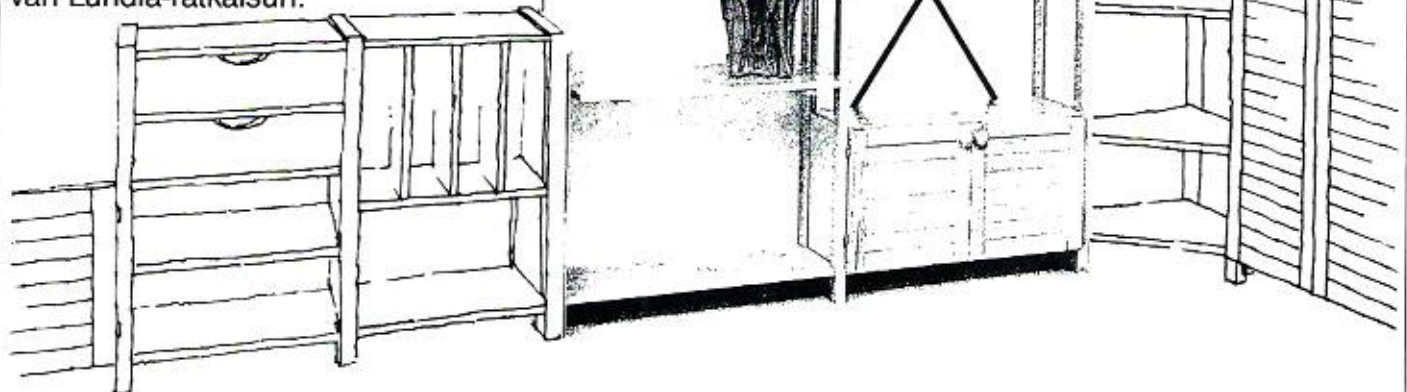
Kirjoituksessa esitetyt mielipiteet perusteluineen saavat lukijan varmasti miettimään C-sarjan nykytilaa. Toivottavasti naishyppääjät jaksavat odottaa lopullista päätöstä. Asian keskenäisyyden vuoksi en tässä vaiheessa kommentoi enempää.

Hyviä hyppysaita toivottaen

Esa Huusari

**Luo
Lundialla**

Toteuta oma sisustusideasi. Luo Lundialla. Lundia-ulottuvuudet: yli 160 erikokoista yhteensopivaa perusjaksoa mahdollistavat aina yksilöllisen, tilan ja tarpeen mukaan toimivan Lundia-ratkaisun.

Lundia

Pääkonttori: PL 143, 00131 Helsinki (Fabianinkatu 13), puh (90) 650 388, telex 12-3422.
Näyttelyt ja noutopisteet: Helsinki Lundia Shop, City-käytävä, Aleksanterinkatu 21, puh (90) 650 388, Varastokatu 4, puh (90) 650 388. Espoo Lundia Shop, Leppävaara Maximarket, puh (90) 516 011. Lahti Hämeenkatu 7, puh (918) 24 469. Kuopio Lundia Shop, Torikatu 13, puh (971) 123 280. Tampere Puutarhakuu 20, puh (931) 110 400. Turku: Yliopistonkatu 12, puh (921) 21 686. Jälleenmyyjät kautta maan.

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Tampereen seudulla:

Automyynti Telipyörä Oy
Sääksjärvi Kehätie, 33880 Tampere
Puh. 931 — 672 622

Elarne Ky
Ali-Huikkantie 33, 33560 Tampere
Puh. 931 — 611 830

Erikoishammasteknikko Elis Ahinen
Satakunnankatu 6, 33100 Tampere
Puh. 931 — 24 247

Oy Finlayson Ab
Tampere

Hanakkatalo Oy
Possijärvenkatu 8, 33400 Tampere
Puh. 931 — 443 111

Instrumentointi Oy Automatiikka-asetajat
Sarankulmankatu 20, 33900 Tampere
Puh. 931 — 652 400

Joukapaja Ky
Vestonkatu 15, 33730 Tampere
Puh. 931 — 645 311

Juhani Palmroth Partolan kenkätehdas
33940 Pirkkala
Puh. 931 — 651 300

Kuljetusneliö Oy Kangasala
Lempääläntie 22, 33840 Tampere
Puh. 931 — 656 511

Lempäälän kunta

LT-Lentotoimi
Tampere-Pirkkalan lentoasema
33980 Pirkkala

Medi-Lai Ky
Sepänkatu 10, 33230 Tampere
Puh. 931 — 30 292

Poltinpalvelu E. Salin ja Kumpp.
Nekalantie 28, 33100 Tampere
Puh. 931 — 20 205

Rakennus-Vairema Oy
Laukontori 10 A, 33200 Tampere
Puh. 931 — 115 544

Tasatalot Oy
Satakunnankatu 28, 33210 Tampere
Puh. 931 — 33 111

AHTI
RAKENNUSOSAKEYHTIÖ
Näsilinnank. 50 Tampere
puh. 30 210

Johtava kotimainen

**Tampereen
myyntitoimisto**

SPR:N VERIPALVELU

Mainonnan erikoistoimisto

adico

HELSINKI Mustalahdentie 4
Puh. 318 291, 318 220 Telefax 318 290

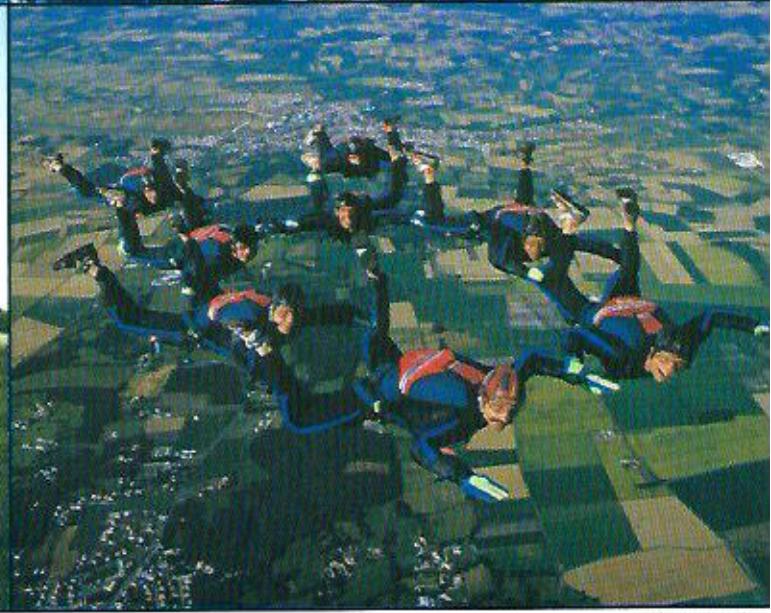

Photo Guy SAL

Q: HOW TO IMPROVE PARACHUTING EVEN MORE?

A: WHAT THE FUTURE OF OUR SPORT HAS IN STORE IS UP TO US ALL.

In 1985, Parachutes de France S.A. sponsored a 8-way RW team.

- They won the Gold Medal at the French national Championships.
- They won as a guest team at the German national Championships.
- They were part of the team which won the Gold Medal at the 2nd. 16-way RW World Cup.
- They won the Silver Medal at the 6th. 8-way RW World Championships.

In 1985, Parachutes de France S.A. sponsored a 4-way CRW team.

- They won the Gold Medal at the French national CRW championships both in sequential and rotations.
- They were part of the French World record in biggest stack formation.
- They won at the British CRW national championships, as a guest team, both in sequential and rotations.

We are happy to have helped all these French competitors.

But we wanted to do more for the skydiving community which has trusted us for more than a decade, and helped us to conceive and produce the best possible parachutes. So, in 1985, Parachutes de France S.A. sponsored the 6th. RW World Championships in Yugoslavia.

Hoping that our participation has helped to improve parachuting, we are happy to have lent a hand to all these international competitors.

**THANK YOU
AND CONGRATULATIONS!**

parachutes de france SA

B.P. 247 - 95523 CERGY-PONTOISE CEDEX - FRANCE
Tél. 01 69 22 10 00 - Tél. PARQUIT 03 20 61 5

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Raahen seudulla:

Autokotila Oy Esso-Huoltoasema
86400 Vihanti
Puh. 982 — 81 014

Hiekkapojat Ky
Härkätorin Apteekki
Raahе

Juhan Leipomo Ky
K-Halli Hilakivi
86400 Vihanti
Puh. 982 — 81 002

Maansiirto Nättinen Ky
92400 Ruukki
Puh. 982 — 71 263

Pattijoen Union Pentti Kokko Oy
92140 Pattijoki
Puh. 982 — 64 300

Raahen Diesel
Huoltokatu 2, 92150 Raahе
Puh. 982 — 37 370

Raahen Insinöörisuunnittelu Oy
Varastokatu 1, 92100 Raahе
Puh. 982 — 38 838

Raahen Kirjakauppa Oy
Kirkkokatu 43, 92100 Raahе
Puh. 982 — 37 163

Raahen Leipätuote
Ratakatu 15, 92130 Raahе
Puh. 982 — 37 723

Raahen Rakennuskolmio Ky
Palokunnankatu 19, 92100 Raahе
Puh. 982 — 38 330

Raahen Turvallisuusvartiointi
Järventöläntie 13, 92140 Pattijoki
Puh. 982 — 64 649

Rautaruukki Oy Raahen Rautatehdas
92170 Raahensalo
Puh. 982 — 302 216

Tori-Grilli
Kauppatori, 92100 Raahе
Puh. 982 — 64 442

LAADUNVARMISTUS OY

TELTEK OY

**A. Ahlström
Osakeyhtiö
Eristeteollisuus**

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Kouvolan seudulla:

Hansa-Apteekki
Torikatu 5, 45100 Kouvola

Helsingin Osake-Pankki
Valtakatu 18, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 19 291

Kansallis-Osake-Pankki
Valtakatu 22, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 19 211

Kossilan Liikenne Oy
Valtakatu 9, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 11 505

Kouvolan Autokoulu Oy
Kauppamiehenkatu 1 A, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 21 777

Kouvolan Lukko Ky
Salpausselänkatu 26, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 15 247, 20 620

Osuuskauppa Ympäristö
Kouvola

Rakennusliike T. Potinkara Oy
Kauppakatu 1, 45700 Kuusankoski
Puh. 951 — 44 133

Suomen Matkatoimisto Oy
Valtakatu 20, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 22 291

Vari Oy
Paimenpolku 1, 45100 Kouvola
Puh. 951 — 20 271

KOUVOLAN SANOMAT

Perustellusti Alueykkönen

52940 HILLOSENSALMI
Puhelin 951-39 881

Sunshine Factory

**Everything under the Sun
for the Skydiver**

Joannie Murphy & Henri Pohjolainen
PO Box 293, Zephyrhills, Fla. 34283 (813) 788 9831

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Turun seudulla:

Arkkitehtitoimisto Lukander & Vahtera
Humalistonkatu 9, 20100 Turku
Puh. 921 — 511 011

Auran Siivous- ja Lähettipalvelu Oy

Auto-Neluset
Tavoite-Auto Ky

Envic Oy

Huonekalutehdas Korhonen Oy
20660 Littoinen
Puh. 921 — 441 200

Ilmatuote Oy

Iltek Oy
Tuotekatu 17, 21200 Raisio
Puh. 921 — 785 144

Kuljetusliike Suvinen Oy
Kalevantie 19, 20520 Turku
Puh. 921 — 370 222

Liedon Apteekki
21420 Lieto
Puh. 921 — 772 075

Oy Partek Ab Sisustusteollisuus
Pitkämäentie 9, 20100 Turku
Puh. 921 — 391 222

Sementtivalimo Heinonen & Karnisto
Karhulantie 10, 20400 Turku
Puh. 921 — 472 411

Sirkiän Leipomo Yrjö Elo Ky
Puitomäentie 49, 20810 Turku
Puh. 921 — 353 111

Tunturipyörä Oy
Untamonkatu 2, 20520 Turku

Varsinais-Suomen Sairaankuljetus Veikko Mäki & Knit
Kärsämäentie 18, 20360 Turku
Puh. 921 — 382 122

Varsinais-Suomen Säästöpankit

Vikingline Oy
Satamakatu 1, 20100 Turku
Puh. 921 — 306 700

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Kuopion seudulla:

Askartelukulma
Vuorikatu 36, 70100 Kuopio
Puh. 971 — 125 421

Kuopion Painotuote Oy
Vuorikatu 42, 70100 Kuopio
Puh. 971 — 111 052

Lomakeskus Tahkovouri
Puh. 971 — 431 333

Matkatoimisto Sunemat
Sabonkatu 11, 70100 Kuopio
Puh. 971 — 117 411

Petosen Autopurkaamo Oy
Kisällinkatu 3, 70780 Kuopio
Puh. 971 — 311 455

Tietosavu Oy
Telkkistentie 2, 70700 Kuopio
Puh. 971 — 122 133

Topibetoni Oy
Likolammentie 24, 70460 Kuopio
Puh. 971 — 122 277

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Jyväskylän alueella:

Akku-Neliö Oy
Sopukatu 20, 40720 Jyväskylä
Puh. 941 — 218 686

Asennus-Passi Oy
Elementtiasennukset — Autonosturivuokraus —
Nostolava-autot
Puh. 941 — 262 077

Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy
Yliopistonkatu 21, 40100 Jyväskylä
Puh. 941 — 617 270

Jämsän Autopurkaamo Ky
Autokuja 5, 42100 Jämsä
Puh. 942 — 2922, 942 — 3059

Jämsän Sähkö Oy
Paattilantie 3, 42100 Jämsä
Puh. 942 — 1041

Konttorikoneliike Jyväskylän Systema Oy
Yliopistonkatu 23, 40100 Jyväskylä
Puh. 941 — 614 266

Peurunka Kuntoutumis- ja Liikuntakeskus
41350 Laukaa as.
Puh. 941 — 839 601

Ravintola Jyväshovi Hotelli
Kauppakatu 35, 40100 Jyväskylä
Puh. 941 — 213 322

Oy Scan-Auto Ab
Jyväskylän piirikonttori
Alasinkatu 2, 40320 Jyväskylä
Puh. 941 — 272 233

Hyvää Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta
Laskuvarjourheilijoille toivottavat Oulun seudulla:

Autoliike U. Kervinen
Kansipojantie 6, 90520 Oulu
Puh. 981 — 348 488

E-osuuskunta Eka
Pohjois-Suomen aluekeskus

Oy Huber Ab
Pohjois-Suomen piirikonttori
Paulaharjuntie 20, 90500 Oulu
Puh. 981 — 341 522

Muhoksen Villa
Pl 18, 91501 Muhos
Puh. 981 — 431 351

Oulun Aluesäästöpankki

Pohjanmaa Oy
Mallastie 1, 90520 Oulu
Puh. 981 — 344 344

Pohjois-Suomen Messut
Oulu

Snellman Radio Oy
Isokatu 37, 90100 Oulu
Puh. 981 — 15 464

Oulun Seudun Sähkö
Kajaanintie 38, 90100 Oulu
Puh. 981-226 226

RANSKALAISET KUVUT

MAGNUM 7-CELL **255 ft²**

TURBO 7-CELL **222 ft²**

CONTACT 7-CELL **213 ft²**

S.O.S. 5-CELL
VARAVARJO **185 ft²**

MAGIC 5-CELL
VARAVARJO **255 ft²**

+ **SHARK** + **JAGUAR TANDEMIT**

NYT MYÖS ENGLANTILAISET CHASER-TANDEMIT
EDULLISESTI.

SÄÄSTÄ! EUROOPPALAISET VARUSTEET
OVAT NYT HINTA/LAATU SUHTEELTAAN
YLIVOIMAISEN EDULLISIA.

RANSKALAISTEN TUOTTEIDEN EDUSTUS:

MAAHANTUONTI JA MYYNTI
SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURBUONTIE 21 · 00630 HELSINKI 63 · PUH. 90/740021